

POŠTARINA PLAČANA V GOTOVINI

ZVONČEK

LIŠT S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Letnik XXVI.

Januar 1925.

Štev. 1. in 2.

Vsebina.

1. <i>E. Gangl</i> : Carica Milica. Pesem	1
2. <i>Jos. Vandot</i> : Romanje naše Jelice. Planinska pripovedka s šestimi podobami	2
3. <i>Marija Grošljeva</i> : Lunica. Pesem	23
4. <i>Fr. Rojec</i> : Knjiga. Poučni spis	24
5. <i>Planinec</i> : Sredi vasi. Pesem	25
6. <i>Fr. Ločniškar</i> : Brod. Povest	26
7. <i>Sava Radič-Mirt</i> : Kosov dvoboj. Pesem z osmimi podobami	28
8. <i>Fr. Rojec</i> : Hudi časi. Pesem z lesorezom	32
9. <i>Silv. Košutnik</i> : Najbolje doma. Basen	33
10. <i>Janko Samec</i> : Sveti Miklavž. Pesem	36
11. Naš Triglav. Podoba	37
12. <i>Ferdo Juvánec</i> : Oba junaka. Uglasbena pesem	38
13. <i>Anica</i> : V tihí noči . . . . . Pesem	41
14. <i>Fr. Rojec</i> : Nadučiteljevo slavje. Prigodnica	42
15. <i>Andrej Rapè</i> : V službo domovine! Pesem	43
16. <i>Gliša Koritnik</i> : Naša ura tika-taka . . . . . Pesem	43
17. Pouk in zabava	44
18. Kotiček gospoda Doropoljskega	46
19. V XXVI. leto	48

Nabirajte nam novih naročnikov!

„Zvonček“ izhaja v mesečnih dvojnih zvezkih ter stane vse leto v najprejšnjem plačilu 30 Din, pol leta 16 Din, četrt leta 9 Din. Posamezne številke po 5 Din.

Uprava je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna, I. nadstropje.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Luka Jelenc, ravnatelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo „Zvončka“ v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20/II.

Rešitve sprejemamo le tekom prvih 8 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Last in založba Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva — poverništvo Ljubljana.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO
MLADINO

LETO XXVI.

UREDIL
ENGELBERT GANGL

1925

V LJUBLJANI

LAST IN ZALOŽBA „UDRUŽENJA JUGOSLOVENSKEGA UČITELJSTVA“
POVERJENIŠTVO LJUBLJANA
NATISNILA UČITELJSKA TISKARNA

III B f

35986

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO

VII B f

35986

ENA MATI — DOMOVINA ENA,
ZANJO ŽRTEV TEŠKA NI NOBENA!

KAZALO.

Pesmi.

	Stran
Carica Milica. <i>E. Gangl</i>	1
Lunica. <i>Marija Grošljeva</i>	23
Sredi vasi. <i>Planinec</i>	25
Kosov dvoboj. <i>Sava Radič-Mirt</i>	28
Hudi časi. <i>Fr. Rojec</i>	32
Sveti Miklavž. <i>Janko Samec</i>	36
V tihi noči... <i>Anica</i>	41
V službo domovine! <i>Andrej Rapè</i>	43
Naša ura tika-taka... <i>Gliša Koritnik</i>	43
Gubčeva sodba. <i>E. Gangl</i>	49
Naša kuharica. <i>Anica</i>	68
Koroška zima. <i>Milánov</i>	68
Sreča. <i>Miroslav Kunčič</i>	68
Godovnica. <i>Fr. Ločniškar</i>	79
Prvi sneg. <i>Fr. Rojec</i>	80
Sneženi mož. <i>Janko Samec</i>	91
Ban Jelačić. <i>E. Gangl</i>	97
Pomlad. <i>Fr. Ločniškar</i>	113
Prvi pozdrav pomladi. <i>Fr. Rojec</i>	116
Tri ptičke. <i>Fr. Ločniškar</i>	119
Otroška romanca. <i>Tone Gaspari</i>	128
Deklica in ptička. <i>Fr. Rojec</i>	129
Tožba. <i>Lado Jeršè</i>	130
Ilijina deca. <i>E. Gangl</i>	137
Nečak Francelj. <i>Gustav Strniša</i>	138
Dan. <i>Franjo Roš</i>	161
Nina, nina... <i>Fr. Žgur</i>	164
Pismo iz Primorja. <i>Lado Jeršè</i>	173
Veselje. <i>Modest</i>	177
Pomlad. <i>Fr. Rojec</i>	178
Stojan Janković. <i>E. Gangl</i>	185
Vesela pomlad. <i>Janko Samec</i>	186
Simonu Gregorčiču. <i>Lado Jeršè</i>	219
Pastirica — vrtnarica. <i>Fr. Rojec</i>	219

	Stran
Kralj Vukašin in vila Mandalina. <i>E. Gangl</i>	225
Pomlad. <i>Fr. Ločniškar</i>	226
Moja zvezda. <i>Stojko Stojan</i>	250
Kos. <i>Fr. Rojec</i>	251
Pozdravljen, ti domači krov! <i>Lado Jeršè</i>	252
Vladarjeve težave. <i>Fr. Rojec</i>	254
Gnali v prodaj smo voliča... <i>Fr. Ločniškar</i>	259
Bela narcisa, lilija, tulipan... <i>Gliša Koritnik</i>	259
Pomlad. <i>Lado Jeršè</i>	261
Bolnica. <i>Miroslav Kunčič</i>	265
O počitnicah. <i>Fr. Rojec</i>	266

Pripovedni spisi.

Romanje naše Jelice. <i>Josip Vandot</i>	2, 50, 98, 139, 187, 227
Brod. <i>Fr. Ločniškar</i>	26
Najbolje doma. <i>Silv. Košutnik</i>	33
Bič. <i>Dr. Fr. Zbašnik</i>	69
Iz bajne dežele. <i>Juraj Jurajević</i>	
1. Dobra sestra	81
2. Trije bratje	123
3. Mrtveca je obigral	169
4. Žarek-device	171
5. Kače zelenke	262
Nezadovoljni muc. <i>Ivo Trošt</i>	90
Miče Nerodnik. <i>Janko Leban</i>	114
Naš Belko. <i>Marija Jana</i>	118
Le v vztrajnosti je napredek. <i>Ivo Trošt</i>	130
Prijatelja. <i>Dr. Fr. Zbašnik</i>	158
Zamena. <i>Ivo Trošt</i>	162
Moji prijatelji. <i>Marija Jana</i>	165
Pesem. <i>Tone Gaspari</i>	175
Naš breg. <i>Fr. Ločniškar</i>	209
Črešnje. <i>Dr. Fr. Zbašnik</i>	247
Mali sopotnik. <i>Fr. Ločniškar</i>	253
Gad. <i>E. M.</i>	260

Poučni spisi.

Knjiga. <i>Fr. Rojec</i>	24, 75, 120
Vinske gorice. <i>Fr. Rojec</i>	156
Janko Leban. <i>E. G.</i>	167
Naš kralj. <i>Elvira Dolinar-Sittigova</i>	212
Jernej Kopitar in Vuk Karadžić. <i>Mladenka</i>	255

Gledališki prizori.

	Stran
Oba junaka. <i>Ferdo Juvánec</i>	38
Nadučiteljevo slavje. <i>Fr. Rojec</i>	42
V deveti deželi. <i>Dr. Ivan Lah</i>	205

Pouk in zabava.

Novoletna zastavica. <i>Fr. Rojec</i>	44
Polarni zračni promet	44
Vreme	45
Čarovnik brez čarovnije	45
Kotiček gospoda Doropoljskega	46, 94, 134, 182, 222, 270
V XXVI. leto	48
Vreteno. <i>J. W.</i>	92
Rešitve in rešilci	92, 132, 180, 220, 267
Janka Kersnika spisi za mladino	92
Sladko jedrce. <i>Jernej Popotnik</i>	93
Naša priloga	93, 221
Iz šolskega pouka. <i>Fr. Ločniškar</i>	93
Prazen izgovor. <i>Jernej Popotnik</i>	131
Piramida. <i>J. W.</i>	132
Petero bratcev. <i>Strmiški</i>	133
Poletje v Sibiriji	133
Zastavica v podobah. <i>Fr. Zagorc</i>	179
Pripovedka o vetru	179
Pomladni zvonček. <i>Elvira Dolinarjeva</i>	181
Sveti Sava in žena tkalka	181
Križalka. <i>J. W.</i>	221
Cerkniško jezero in okolica	221
Odhod planšarja s planin	268
Popravek	268
Ob sklepu XXVI. letnika	272

Glasba.

Jež. <i>A. Adamič</i>	131
Bogdanček Jugoslovanček. <i>Ferdo Juvánec</i>	220

Podobe.

Romanje naše Jelice	6, 9, 11, 15, 19, 22, 53, 55, 59, 61, 63, 66, 100, 103, 105, 107, 108, 110, 143, 145, 147, 153, 155, 188, 192, 195, 198, 200, 204, 230, 233, 236, 239, 241, 244
Kosov dvoboj	28, 29, 30, 31
Hudi časi	32

	Stran
Naš Triglav	37
Ivan Gutenberg	75
Stavni stroj	76
Dvoobratni brzotiskalni stroj	78
Prvi sneg	80
Kamniško sedlo	89
Sanje sosedove Milice	117
Stavnica	121
Deklica in ptička	129
Ob zibelí	164
Janko Leban	167
Kamniške planine z Brusnika	174
Pomlad	178
Cerknica	208
Kneginja Zorka	214
Kralj Aleksander	216
Pastirica-vrtnarica	219
Kos	251
Vuk Štefanović Karadžić	256
Grob Jerneja Kopitarja	257
Gad	260
O počitnicah	266
Zima. Priloga šte. 3—4.	
Gosji pastir. Priloga šte. 9—10.	

ZVONCEK

DOMOVINA, VEDNO MISLIM NATE
IN NA NEOSVOBOJENE BRATE!

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Stev. 1. in 2.

ZVONČEK

Januar 1925.

Carica Milica.

(1389)

Lazar car na vojno se odpravlja,
se od žene Milice poslavlja.

Z njim na Kosovo hite junaki,
vsi med njimi so njegovi svaki.

To devet sinov je Jugovičev,
oj, devet junaških sokoličev.

Milica zre Lazarja ljubeče,
šepeta beseda ji proseče:

„Bratje vsi so pod orožjem zbrani,
eden vsaj na dvoru mi ostani!“

Lazar car se Milici posmeje
in tako ji tolažeče deje:

„Jaz nikomur ne velevam v boje,
rad osvobodim vse brate tvoje.

Nihče vezan ni na mojo službo,
kogar hočeš, vzemi si za družbo!“

Vsi junaki se na boj ravnaajo,
prapori ponosno že vihraajo.

Milica z očesom solznim gleda,
brate nagovarja nje beseda:

„Bratje mili, eden naj ostane,
da mi bo tolažil srčne rane!“

Odgovarjajo ji Jugoviči:
„Sestra draga, nas na dvor ne kliči!

Kosovo sedaj nas v bitko zove,
da nam zmago da ali grobove!

Damo pa ti slugo Golubana,
z njim ti bo zaščita varna dana!“

Toda Goluban na belca plane,
sama Milica doma ostane.

E. Gangl.

JOSIP VANDOT:

Romanje naše Jelice.

Planinska pripovedka.

1.

e bi se priplazila dolga, debela kača iz grmovja in bi odprla žrelo in bi zasiknila s strupenim, preklanim jezičkom — o, Jelica bi se je ne ustrašila. Jelica bi se nasmejala hudi kači. Pobožala bi jo po svetlih luskinah in bi ji prijazno rekla: »Dober dan, kačica! Pa odkod in kam? Ali si zdrava, ljuba kačica?« — Ne vem, če bi jo ugriznila huda kača; a težko, da bi zasadila strupeni zobek v prstek, ki jo gladi in boža tako lepo in prijazno. Kačica, strupena kačica se obrne, pa se splazi nazaj v grmovje; nič ne reče in tisti dan tudi nič več ne zasika s preklanim jezičkom. — O, in če sreča na vasi Jelico grdogled, velik in strašen kuža, ki je pomeril že marsikakemu paglavcu prtene hlačke, pa kuža ni več grdogled in strašen. Kuža samo trikrat zamahlja s košatim repkom; dvakrat prijazno zabevskne in reče: »Hav-hav, Jelica! Dober dan!« — Jelica pa ga poboža po kuštravi glavi, in kuža se obrne ves zadovoljen. Na vas gre; paglavca gre iskat, da mu pošteno pomeri hlačke, ki so že vse razcefrane in zaradi tega prav hudobno dražijo grdogledega kužo. — In mucika vidi Jelico. Repek dvigne, oči obrne in zamijavka: »Mijav-mijav! Ali sem ti prav, Jelica?« — No, Jelici pa je mucika prav in tudi zanjo ima na jezičku dobro in lepo besedico. Pa tudi za kravico, za volička, za konjička, za telička in kozlička. Oh, in pa tudi za ptičke, ki se igrajo tam na vrtu in prepevajo v samotnem gozdičku. Ker pa ima Jelica za vse žive živalce prijazno besedo, zato pa jo imajo tudi živalce na vso moč rade. Še medved in volk bi jo imela rada, če bi jo poznala. A medveda in volka ni na vasi in se skrivata daleč nekje v črni goščavi.

No, vseh živalc pa Jelica vendarle ni imela rada. Samo miške ni imela rada, tiste prebite, tatinske miške! Glejte! Pred tremi dnevi se je bila Jelica prebudila. Prstek je utaknila v usta — in ovbe, ovbel! V ustih pa je manjkalo sprednjega, najlepšega zobka, ki ga je imela

Jelica na vso moč rada. Izginil je zobek, kar čez noč je izginil in ga ni bilo nikjer več. Jokala se je Jelica, in teta Mina jo je tolažila in ji je pravila, da je samo miška ukradla tisti lepi zobek. Odnese ga je v jamico pod zemljo. Tam pa dela in dela in obla, da ji napravi drugi zobek, ki bo še stokrat lepši, nego je bil prvi. Pa je bila Jelica res huda na miško. Klicala jo je iz vsake luknjice, da bi miška prišla in bi jo Jelica pošteno okregala. Okregala pa zaradi tega, ker ji je miška tako hudobno izmaknila lepi zobek. No, miške ni bilo od nikoder. Zato pa je bila Jelica še bolj huda nanjo.

Pa tudi ljudje so imeli Jelico radi. Vsak dan je prišla v vsako hišo; z vsemi se je pogovarjala in je bila domača v vsaki hiši. Zato pa so jo povsod imenovali: naša Jelica. Pa so bili povsod prepričani, da je Jelica njihova in sodi pod njihovo streho. A Jelica ni bila od nikogar v vasi. Doma je bila daleč iz mesta in je bila samo čez poletje pri teti Mini. Dasi je bila gosposko dekletce, ji vaški otročaji vendar niso nagajali in je tudi dražili niso. Radi so jo imeli; pa saj je bila njihova. In bilo ni paglavca v zagorski vasi, ki bi je ne klical z besedama: naša Jelica. Časih so se pač pograbili paglavci med sabo in so se spričkali, čigava je pravzaprav Jelica. No, pa niso prišli do pravega zaključka. Polovica jih je zmagala; a druga polovica pa se vkljub temu, da je bila premagana, ni hotela vdati. Pa je pobegnila in je še med begom vpila: »Naša je Jelica, naša! Ali slišite? Pa je vendarle naša!« — Tako so vpili premagani paglavci. Ljubček moj, ti pa ugiblji potem in ugani, če moreš, čigava je pravzaprav Jelica...

Jelica se je pa smejala in je stresala z glavo, da so se ji zlati kodri kar sipali okrog lic. Temna očesca so se ji smejala, in rdeča ličeca so ji žarela v velikem, srčnem veselju. Osmič je praznovala tisto leto svoj god; lepega poletnega dne ga je praznovala. Navsezgodaj v jutru tistega dne je potrkala na okence njena drobna taščica, ki je prihajala vsako jutro k Jelici, da jo pogosti z belimi drobtinami. Potrkala je taščica s kljunčkom ob steklo. Priklonila se je gibčno in je zacvrčala: »Pip-pip! Jelica! Prišla sem, da ti voščim godek — vesel in lep godek! Pip - pip, Jelica!« — Jelica se ji je posmejala in ji potrosila na oknico dobršen del kolačka, ki ga je dobila od tete za god. — »Pip - pip!« je cvrčala taščica vsa zadovoljna. Veselo je zobala sladki kolaček in niti zapodila ni debelušne vrabulje, ki ji je prišla pomagat. No, bilo je zadosti za obe, pa jima ni bilo treba, da bi se kregali in bi bili druga drugi nevoščljivi. Jelici pa je ugajalo vse in je pohvalila z lepimi besedami obe ptički. Odšla je v kuhinjo, kjer je bila teta Mina že davno skuhala zajtrk. Sama je bila teta Mina, zakaj vsi drugi so bili odšli že zarano na senožet visoko tja v gorovje.

»Tudi jaz bi šla rada na senožet,« je dejala Jelica teti. »To mora biti lepo tam gor! In od tam se gotovo vidi daleč. Če ne v deveto deželo, pa v mesto gotovo, kjer stanuje mamica... Veste, teta, kar

pustite me! Saj ni daleč — samo urico hodá... Tako rada bi šla! Pa me pustite, teta! Lepo, lepo prosim...«

»Glejte jo — no!« se je čudila teta Mina. »Na senožet bi rada? Pa sama bi šla rada? — Glejte! Pa te ni strah in se ne bojiš? Kaj, če te zaloti medved ali pa še celo volk? Požreta te, Jelica, ker sta medved in volk hudi zverini. Na, pa te ne bomo nič več imeli...«

A Jelica je stresnila z glavico in se je zasmejala. »O, teta!« je odvrnila. »Samo šalite se in me strašite. Saj se ne bojim medveda in tudi volka se ne bojim. Nikjer ju ni v goščavi. Ravno včeraj mi je rekel stric, da ni strašne zverine nikjer več po gozdovih. Zato me pa pustite, teta! Lepih rožic vam natrgam in jih prinesem velik šopek domov. Pa boste veseli, teta, in boste rekli, da ste prav napravili, ker ste me pustili na senožet. Lepo vas prosim, teta!«

»Hm,« je odvrnila teta. »Pustila bi te, če bi ne bilo tako daleč. Dobro uro hodá je na senožet. Zate, ki si še nekam majčkена, pa bo še dalje... Pustila bi te, da ni tega...«

A Jelica jo je prijela za obe roki in je pričela skakati okrog nje. »O, saj me pustite, saj me pustite!« je govorila vsa vesela. »Kaj tista pot! Strma ni, a tudi huda ni. Dobro znam stopiti. Da bi me le enkrat videli, kako lepo znam hoditi! Tetica, ljuba tetica! Nahrbtnik vzamem. Malo kruhka boste dali vanj in kozarček, da se napijem tam gori bistre vodice... O, tetica, tetica...«

In Jelica je že zdrvela v izbo. Tam pa je visel kraj peči na debelem klinu njen mali nahrbtnik. Urno ga je snela s klina in je zdrvela nazaj v kuhinjo. Teta se ni več upirala, ker je privoščila deklici veliko veselje, ki jo čaka na poti skozi zeleni zagorski gozd. Pol kolača, deset debelih koščkov prekajene svinjine, velik kos kruha in lončen kozarček ji je vtaknila v nahrbtnik. Pa je rekla: »No, pa pojdi, Jelica! Zaiti ne moreš, ker drži samo ena pot na našo senožet. Samo malo pazi, da se ne prehladiš. Jopico ti dam s sabo, tisto volneno jopico, da se ogrneš z njo, ko boš počivala in boš sedela gori na senožeti... Pa naj bo, ker si ravno ti, Jelica!«

Od velikega veselja je Jelica zaplesala po kuhinji. Nato pa si je naglo oprtila nahrbtnik; za nahrbtnik pa ji je pod naramnice zataknila teta volneni jopič. Jelica se je zasukala na petah in je stekla k durim. »Pa zbogom, tetica!« je zaklicala na prag. »Pazila bom in bom pridna. Le brez skrbi bodite, tetica! Popoldne se pa vrnem.«

Teta je stopila za njo na prag. Gledala je za deklico, ki je stopala lahko in naglo po peščeni ulici, pa ji je zaklicala še enkrat: »Srečno hodi, Jelica! In pazi, pazil Ali slišiš?«

Jelica je prišla že na konec ulice. Tam pa se je ustavila. Obrnila se je in pomignila teti z roko. Nasmejala se je na ves glas in je krenila potem mimo zadnje hiše. Prišla je na belo cesto in je šla po njej kraj zelenega polja, ki se je raztezalo tik do strmih gorá, ki so

se vzpenjale visoko, visoko v modro nebo. Jasno in veselo se je smejala solnce nad zagorskim svetom. Nikjer ni bilo meglice in tudi ne oblčka, ki bi se povzpел v čisto modrino, ki je oblivala vse širno nebo. Po pokošnem polju so cvrčali debeli, črni murni in so se oglašale kobilice. Pa tudi ptičje petje se je razlegalo sem doli iz smrekovih gozdov, ki so pokrivali strme gore nad ozko zagorsko dolinico. Tam v ozadju pa so se dvigale bele, skalne gore. Svetile so srebrno s svojim snegom v zeleno dolinico pod sabo in so bile polne solnčnih žarkov, ki so se veselo igrali tam gori med nemim skalovjem in belim snegom.

Daleč je že prišla Jelica iz vasi. Bila je že skoro kraj velikega kozelca, kjer se je cepila kolovozna pot od ceste. Tedaj pa je pritekел nekdo naglo za njo. Ozrla se je nazaj in je zagledala za sabo dečka, ki je dirjal na vso sapo po cesti. Že jo je dohitel; že je bil vštric nje — a ni se ustavil. Stekel je mimo nje in že je bil pred njo. — »To je Kocelj, Jankov Kocelj,« si je dejala Jelica in se je začudila. »Pa kam se mu tako mudi? Dirja in dirja in se niti ne ustavi.«

Deček pa se je hipoma ustavil in se je okrenil. Sklonil se je napol in je pričel na ves glas vpiti: »Škrba-brba — škrba-brba! Ali jo vidite? Po cesti gre, po ravni cesti gre. Ne ustavi se, ne ozre se in ne pogleda... Ali jo vidite tu na cesti? Škrba-brba gre... škrba-brba gre...«

Jelica je zardela, skoro sram je je bilo. Saj je vedela, da se Jankov Kocelj norčuje samo iz nje, ker ji je bila miška pojedla zobek. »Tiho bodi, Kocelj!« je dejala. »Čemu kričiš? Saj ti ni treba. Zakaj se norčuješ iz mene, če mi je nesrečna miška ponoči pojedla zob iz ust? Miška je kriva, da sem zdaj malo škrbasta. Kaj morem jaz za to? Zato pa bodi tiho, Kocelj!«

No, Kocelj ni bil tiho in tudi hotel ni biti tiho. Namrdnil se je in je še huje nakremžil svoj obraz. »Škrba-brba!« je vpil, da je odmevalo iz gozda. »Glejte, glejte! Pa se je oglasila — škrba-brba se je oglasila. Ali jo slišite, ljudje božji? Škrba-brba govori...«

A Jankov Kocelj je moral utihniti še prej, preden je hotel in preden mu je bilo ljubo. Zakaj tisti hip so skočili izza kozelca trije dečki. Niti zavpili niso, ampak so navalili na Koclja kakor burja. Pa so ga pograbili. S pestmi so ga in so ga prevrgli v travo kraj ceste. In so ga pošteno mikastili, da je kar jekalo. Pa so govorili, na glas so govorili in so bili vsi jezni: »Ti boš zmerjal našo Jelico? Ti, Jankov Kocelj? Pa se boš norčeval iz nje — iz naše Jelice se boš norčeval? Nabijemo te in te zmikastimo, da boš imel zadosti za deset let... Ti potvara nemarna! Kaj si izmislil! Naše Jelice ne pusti pri miru... Ali jo boš pustil v miru? Ha, ali jo boš pustil?«

In pesti so bunkale po Kocljevem hrbtu, da je bilo težko in hudo. No, Jankovega Koclja je pa bolelo, da mu je kar sapo zapiralo. Pa

je Kocelj javkal in moledoval z milim glasom: »Pustite me, o, pustite me! Saj ne bom nikoli več dražil naše Jelice... Res, res je ne bom, če me izpustite. Imejte usmiljenje z mano, nikarte me ne tepite tako hudol! Izpustite me, da pobegnem, ker me boli tako strašno... Ali slišite? Pustite me! Lepo vas prosim...«

»Pustite siromaka!« je rekla tudi Jelica, ker se ji je Kocelj smilil. »Saj mi ni napravil nič hudega. Zato ga pa pustite v miru, ker tako lepo prosi.«

»Pustite me! Hopsasa — pustite me!« je tulil Jankov Kocelj in se je zvijal na vse pretege, da bi se izmuznil. Kar zavalil se je v globoko obcestno grapo. Poskočil je nenadoma in jo je odkuril kakor veter po poti, ki je držala mimo kozelca. Dečki so se pa grohotali in ploskali z rokami. »Kako ti bežil!« so govorili. »Niti srna ti ne zna poskočiti tako, kakor je zdajle Kocelj poskočil! Pa ga nese veter naravnost v gozd. Tam bo pa tulil, da joj! Pa mu zapojmo tisto pesem, ki jo najrajši čuje! Pa bo Kocelj lažje bežal in bo še bolj pihal in se bo še bolj napenjal. Kar zapojmo jo!«

Pa so res zapeli tisto pesem. Na ves glas so jo zapeli in so se tolkli po kolenih, ker so bili vsi veseli in razigrane volje. Peli so pa tako-le:

Jankov Kocelj — hopsasa —
muhe v glavi tri ima.
Prva dremlje, nič ne ve,

druga hoče, nič ne sme,
tretja skače nora vsa!
Jankov Kocelj — hopsasa!

Ko so odpeli, je bil Jankov Kocelj že visoko tam gori ob gozdu. Tam pa se je obrnil za trenutek nazaj. S pestjo je zažugal in je zavpil: »Le čakajte me — hopsasa!« — A naglo se je okrenil in je izginil v gozd. Dečki doli na cesti so se še enkrat zasmeli. Potem pa so odšli naglo proti vasi. Jelica je ostala sama, in siromašni Kocelj se ji je še vedno smilil, ker je bil tako hudo tepen zaradi nje. Stopila je naprej po cesti. Ko pa je prišla do kolovozne poti, je krenila po

njej in je šla naglo proti gozdu navkreber. Glasno ptičje petje ji je prihajalo naproti. Prijetni vonj po smrekovi smoli se je širil vseokrog, da je bila Jelica vsa vesela in je pozabila na Jankovega Koclja. Stopila je v gozd pod veje visokih in košatih smrek, ki so mirovale in počivale po vsem gozdu. V srcu ji je bilo tako prijetno in radostno, da je že hotela zapeti na ves glas poskočno pesemco. Že je odprla usta, da bi zapela. A tedaj se je hipoma ustavila in se je skoro prestrašila. Tam v grmovju je glasno prasnilo; veje so zašumele, in še preden se je Jelica prav zavedla, že se je razdelilo grmovje in na pot je skočil sam Jankov Kocelj. Obstal je pred Jelico in je globoko zasopel. »Jaz sem, jaz — hopsasa,« je rekel. »Ne boj se, Jelica, in se nikar ne plaši! Ničesar ti nočem in se tudi norčeval ne bom iz tebe... Saj sem bil obljubil ravnokar, da se ne bom norčeval iz tebe. Zato se pa ne bom — hopsasa!«

In Jankov Kocelj si je obrisal znoj, ki mu je tekkel curkoma s čela. Z roko je zamahnil in je modroval: »Pa tudi ti ne smeš biti huda name — hopsasa! Zato ne smeš biti jezna name, ker sem se norčeval tako grdo iz tebe. Saj mi je zdaj žal tega, prav hudo žal. Zaradi tega sem te pa počakal tu v gozdu. Odkupčanja sem te hotel prositi — hopsasa! Kaj za to, če ti je zmanjkalo lepega zobka! Saj nisi prav nič grda, če si malce škrbasta... No, miška ti že prinese nazaj zobek. In tisti zobek bo še lepši. Nemara bo še celo zlat — hopsasa!... Ali si huda name, Jelica? No, ne bodi, ker mi je hudo, če si ti jezna name... Saj nisi — hopsasa...«

»Nisem, Kocelj, prav nič nisem jezna,« je odvrnila Jelica. »Saj mi nisi storil nič žalega. Kaj, če si se mi malo posmejal! To ni nič, ti rečem, Kocelj! Saj sem res škrbasta, ker mi je miška pojedla najlepši zobek. A kaj hočem? Pa nisem huda nate, Kocelj! Le bodi brez skrbi!«

Kocelj si je pomel roke in je potisnil potlačeni, na več mestih raztrgani klobuček globoko na tilnik. »Pa le nisi jezna name! Saj sem vedel, da ne boš — hopsasa!« je dejal ves vesel. »No, pa sem tudi pošteno plačal, ker sem se norčeval iz tebe. Tako so me nabunkali nepridipravi, da me še zdaj hrbet boli! Pa so storili prav, ker so me nabili. Prav — hopsasa! Pa si bom zapomnil v svoji neumni glavi. In ne bom več tako nor, kakor sem vsak dan. Saj mi pravijo vsi, da sem precej neumen in zabit. Pa če vsi pravijo, bo pa nazadnje le res. Ali ne, Jelica? Kaj praviš?«

A Jelica je neverjetno zmignila z glavo in je dejala: »Saj nisi neumen, Kocelj! Samo delaš se neumnega. Pa zato mislijo vsi, da si neumen. Pa si pameten, Kocelj! Mogoče si še bolj pameten, nego smo mi drugi. Le meni verjemi, Kocelj! Saj je res tako.«

»Ha, kaj praviš — hopsasa?« se je čudil Kocelj na vso moč. »Ti praviš, da sem pameten, pa sem vendar tako neumen, da slišim, kako

skale govore o moji neumnosti. Oj, hopsasa, hopsasa... Jelica, čemu govoriš tako, ko pa ni res? Saj sam vem, da sem kratke pameti; tako kratke pameti, da je še solnce nikjer nič ne najde v moji glavi. Pa mi ni mar tega. Čemu tudi? Če nimam pameti, pa je nimam. Ali naj butam zato z glavo ob skalo? Ha, ali naj butam, ko pa nič ne pomaga?»

Kocelj se je zasmel na ves glas in je zasukal trikrat svoj klo- buček na glavi. A hipoma se je zresnil in je vprašal kar nenadoma: »Kam pa greš — hopsasa? Nahrbtnik nosiš na hrbtu. Ali greš kam daleč? Pa mi povej!«

»Na senožet grem,« je odvrnila Jelica. »Stric je tam gori, ker kosijo travo na senožeti. Vsi naši so tam gori. Zato pa grem tudi jaz tja gori. Hm, lepo mora biti na senožeti. Radovedna sem, ali se bo videlo od tam v deveto deželo ali pa samo v mesto, kjer stanuje moja mamica. Zato pa grem...«

»Na senožet greš?« se je zavzel Kocelj. »Tja pa je daleč. In strma je pot in dolga. Pa tudi nevarno je v gozdu. Volkov pač ni nikjer. Hopsasa — pa tudi medvedov ni. A vendar je strašno v gozdu. Kar meni verjem! Pravijo, da sem neumen. A vendar vem nekaj, česar drugi ljudje ne vedó. Pa bi ti povedal, Jelica, če bi se ne bala. Hopsasa — povedal bi ti.« — Pa se je Kocelj napol sklonil in je rekel potihoma: »Zverjadi ni v gozdu nikjer. A v gozdu stanuje divja čarovnica. Anja Panja ji je ime. Debela in okrogla je kakor vinski sod. Roke pa ima široke kakor lopate. In stresa z rokami, stresa, da je strah — hopsasa!... Videl sem jo že trikrat. A še nobenkrat nisem z njo govoril. O, Anja Panja je strašna. Zato je pa nisem hotel nago- voriti in sem rajši šel mimo. Pa skoro prav kraj pota domuje. Pa se lahko dogodi, da jo srečaš, Jelica! In te bo strah — hopsasa, strahl!«

Jelica ga je vsa začudena pogledala. »Česa mi ti ne pripove- duješ?« je dejala. »Hm, morda me samo strašiš, ker si norčav, Kocelj? O, saj ti ne verjamem. No, če je pa res, kar govoriš, pa me tudi strah ni. Ne bojim se Anje Panje. Če jo bom srečala, ji voščim lepo dober dan in pojdem mimo nje. Pa se niti zmenila ne bo zame. Kaj mi pa tudi hoče? Še nikoli je nisem razžalila. Zato me pa gotovo pusti v miru.«

»O, seveda — hopsasa!« je dejal Kocelj. »Ti misliš tako. A Anja Panja ne misli tako. Anja Panja misli vse drugače. Hude oči ima in je hudobna. Zaradi tega te ne sme srečati in videti. Bojim se zate, Jelica! Oj, hopsasa — strašno se bojim... Pa grem kar s tabo in te spre- mim na senožet. Saj jaz se ne ustrašim kar tako Anje Panje. A zate se bojim, ker si še majhna in si iz mesta doma. V mestu pa ne poznajo takih grdob, kakršna je Anja Panja... Saj res — kar s tabo grem. Pa te bom branil, če bo treba. Samo, če me pustiš?«

»No, če ravno hočeš, pa pojdi z menoj!« je rekla Jelica in je bila vesela, da je našla družino. Pa sta se napotila naprej po strmi poti, ki je držala vedno dalje in više v molčeči zagorski gozd. Molčala sta precej časa, kakor da bi poslušala drobno sinico, ki je čebljala nekje samotno med smrekovjem. Jankov Kocelj je stopal od spredaj. Bos je bil in je bil oblečen v kratke, rasaste hlače, ki pa so bile vse pokrpane s krpami različnih barv. Ravno tak je bil pa tudi njegov jopič, ki pa je bil veliko, veliko premajhen za Koclja. Dasi je bil Kocelj šele deset let star, je bil vendar precej velik in močan.

Lica so mu bila polna in rdeča kakor črešnje srpana meseca; a lasje so mu bili kuštravi in so mu nagajivo gledali iz luknjic njegovega siromašnega, raztrganega klobučka. Jelica ga je gledala. In Kocelj se ji je smilil, ker je bil tako ubog in zapuščen. Pa saj je vedela, da Kocelj nima nikogar na svetu, razen stare matere, ki pa je bila sama siromašna in vsa bolehnata in ni

imela na svetu drugega kakor uboštvo od jutra do večera. Zaradi tega pa se je Kocelj smilil Jelici do srca. Pa niti mislila ni, da govore ljudje po vasi, da je Kocelj v svoji pameti precej omejen in ni tak, kakršni so drugi otroci na vasi. No, še na to ni mislila, da Kocelj v svojem govorjenju vedno in vedno ponavlja čudno besedico »hopsasa«, ki se je Jelici v početku zdela tako smešna, da se je morala na glas smejati. Jelica je zdaj na to pozabila. V srcu ji je govorilo samo usmiljenje in težko ji je bilo, če je pomislila, da je Kocelj nemara lačen. Zato pa se je kar hipoma ustavila. Snela si je nahrbtnik in ga je razvezala. Tri koščke svinjine je vzela iz njega in kolač in je prijazno dejala: »Ali si kaj lačen, Kocelj? Glej, dosti imam s sabo, pa ne potrebujem vsega tega, ker nisem nič lačna... Ali hočeš, Kocelj? Na, da boš lažje šel navkreber.«

Koclju so se zasvetile oči, ko je zagledal kolaček in rdečo svinjino. Kar obliznil se je v prvem trenutku in je iztegnil roko. A hipoma je zmajal z glavo. Roko je povetil in se je prisiljeno nasmejal. »Eh, kaj bi — hopsasa!« je odvrnil. »Saj nisem lačen — naka, nisem lačen... Le spravi Jelica! Pot je še dolga, in ti boš še desetkrat lačna, preden prideš na senožet. Zato pa kar lepo vse spravi! Ničesar nočem — hopsasa...«

A Jelica je dobro vedela, da se Kocelj brani samo zaradi lepšega. Zato mu pa ni dala miru in ga je pregovarjala in pregovarjala. »Vzemi,

vzemi, Kocelj!« je govorila in prosila. »Danes je moj god, in zato hočem, da ješ tudi ti. Veš, da boš vesel, kakor sem vesela jaz, ker je moj god... Vzemi, vzemi, Kocelj!«

»Oj, hopsasa!« se je branil Kocelj. »Saj ni treba, ni treba... Nisem lačen — hopsasa, nisem lačen.« — In se je branil na vse pretege. Ko pa je nazadnje videl, da mu vse skupaj prav nič ne pomaga, je le vzela. Roka se mu je tresla, ko je segel po kolačku in svinjini. Oči so mu postale vlažne, lica so mu še bolj zardela v veliki radosti. »Hvala ti, Jelica!« je rekel. »Hopsasa — pa ni bilo treba, resnično ni bilo treba... Joj, kako je to dobro! Hopsasa — kako je to dobro!«

In je jedel z veliko slastjo in je naglo stopal pred Jelico. Ko pa je pojedel vse, se je zasmel in zažvižgal. »Jelica, ti si pa res dobra deklica — hopsasa!« je rekel. »Ali so v mestu vsi ljudje tako dobri kot ti? Oj, če so — hopsasa! Pa kar v mesto pojdem in tudi sirotno staro mater povedem s sabo. In ne bo več uboštva, ki naju tare tu na vasi noč in dan... Pa ne verjamem — hopsasa, ne verjamem. Samo ti si dobra, ker si Jelica, naša Jelica...«

Kocelj je stekel naprej po poti in je izginil za grmovjem. Jelica pa je stopala enakomerno navkreber in je bila vsa vesela. Polglasno je pričela prepevati radostno pesem in je hrabro mahala z ročicami. Visoko je že prišla v gluhi gozd; a košatih smrek ni bilo nikoli konca. Le tu pa tam je pokukalo solnce skozi gosto vejevje. Na zeleni trati so se zasvetili rumeni žarki, in zelena trata je bila polna rdečih, debelih močnic. In močnice so se smehljale in vabile. Zato pa Jelica ni mogla mimo njih. Kar počenila je sredi trate in pričela hlastno zobati sladke močnice, ki so bile tako dobre, da le kaj! In Jelica je predramila šele veverica, ki je skočila z visoke smreke. Na trato je skočila prav tik Jelice. »Cvr... ce-ce-ce,« je dejala veverica. S košatim repkom je zamahnila; deklici se je prav lepo priklonila. Trikrat je poskočila okrog nje; še enkrat se je poklonila in je odbrzela s trate. — »Glejte, no — skoro bi se bila prestrašila,« si je dejala Jelica in je vstala. »Pa je bila samo veverica, drobna veverica... Hm, zamudila sem se nekaj preveč tu pri močnicah. Pa me Kocelj čaka. Sam Bog ve, če ga še dohitim? Daleč mora biti Kocelj, daleč nekje...«

Jelica je stekla nazaj na pot in je hitela na vso sapo navkreber. Tu pa tam se je za trenutek ustavila in je zavpila na ves glas: »Kocelj, oj, Kocelj! Ali slišiš?« — A Kocelj se ni oglasil od nikoder. Jelica je že mislila, da se je Kocelj potuhnil nekje v grmovju, pa je zbežal nazaj v dolino. No, Jelice pa ni bilo strah. Zato je prenehala klicati in je hitela še bolj. Gozd je postajal že redkejši. Kraj pota so stale že visoke, ogromne pečine, ki pa so bile vse porasle s sivkastim, gostim mahom. Jelica je že zagledala na več mestih razdrto, navpično skalovje, ki je strmelo v božji dan tam vrhu gore. — »Hvala Bogu!

Zdaj sem že skoro na senožeti,« si je dejala Jelica in si je brisala znoj z obraza. »No, Kocelj me pa res ni spremil, kakor je bil obljubil. Kar izginil je, pa ga ni več od nikoder...«

A Jelica se je začudila, zakaj hipoma je zagledala pred sabo Koclja, ki je drvel proti njej po strmini. Prst je držal na ustih; z levico pa ja mahal, da se je Jelici kar čudno zdelo. In je pridrvel do deklice, ustavil se je, kakor bi trenil; zasopel je trikrat in je dejal potihoma: »Pst, pst — hopsasa! Tiho, Jelica! Tam gori za skalovjem sem jo videl... Anjo Panjo sem videl — hopsasa! Na trati sedi, pa je kakor vinski sodček. Veverice skačejo okrog nje — hopsasa! Anja Panja pa jim pridiguje... Jelica, ali jo hočeš videti? Ali jo hočeš slišati? Tiho, tiho, Jelica! Pst, pst — hopsasa...«

Kocelj ni čakal, da bi mu Jelica odgovorila. Prijel jo je za roko, pa jo je vlekel za sabo po strmini. Mimo ogromnega skalovja jo je vlekel in tam za skalovjem jo je potegnil za sabo v grmovje. — »Pst, pst — hopsasa!« je ponavljal neprestano. »Ne boj se ničesar, Jelica! Saj sem jaz pri tebi. Jaz pa se ne bojim Anje Panje. Pa se ti ne zgodi nič žalega — hopsasa... Kar lepo pokukaj skozi grmovje in ne črhni besedice! Anja Panja je za grmovjem. Na trati sedi; z vevericami se igra in jim pripoveduje lepe zgodbe — hopsasa...«

Jelica je pokukala skozi grmovje. In zagledala je tam na trati debelo, okroglo žensko, ki se je na ves glas smejala. Okrog nje so sedele na zadnjih nožicah žive veverice. S šapkami so zamahovale in so veselo migale z gobčki. Ženska pa jim je govorila z drobnim, piskajočim glasom, da jo je bilo slišati daleč naokrog. Oblečena je bila v pisano obleko, na glavi ji je tičal ogromen, zelen slamnik...

»Ali jo vidiš — hopsasa?« je šepetal Kocelj Jelici na uho. »Ali vidiš Anjo Panjo? Pa mi prej-le nisi verjela... A zdaj jo vidiš — prav lepo jo vidiš... Ali te je strah — hopsasa?«

Jelica je zmajala z glavo, pa mu ni odgovorila ničesar. Gledala je samo na Anjo Panjo in se je čudila. — »Cek-ce-cek-cvr!« so se sme-jale tam na trati žive veverice in so na vso moč migale s svojimi gobčki. Priklanjale so se neprestano, kakor da bi hotele od silnega smeha popokati. Anja Panja pa je imela roko dvignjeno. Pripove-dovala je naglo, pretrgoma; a dasi je govorila na ves glas, je Jelica vendar ni mogla razumeti. Jelica je čepela mirno za grmom, pa skoro si ni upala dihati. Čudno se ji je zdelo vse to in najrajša bi bila sto-pila kar na trato, da bi povprašala Anjo Panjo po tem in onem. Toda vse eno se ni upala, ker se je nazadnje vendarle bala te čudne, neznane ženske. Zato pa je potrpe-la in je samo še čakala, kaj še vse pride. No, Anja Panja je prenehala govoriti, kakor bi odrezal. Vstala je; v krogu se je zavrtela in je potem plosknila z rokami. Veverice so zapiskale, da je šlo Jelici skozi ušesa. Pričele so divje skakati na trati; zaganjale so se sem in tja, kakor da bi hotele pobeg-niti s trate. A Anja Panja je zopet tlesknila z rokami. Veverice so se pomirile in so se zgrnile okrog Anje Panje in so gledale vanjo z žarečimi očmi.

»Kaj bo pa zdaj?« je dejala Jelica potihoma. Ozrla se je okrog sebe — a glej! Jankovega Koclja ni bilo nikjer. Zmuznil se je bil nekam in se je potuhnil kdo ve kam. Pa je Jelico zaskrbelo in v glavo ji je padla težka misel. »Kaj, če je Kocelj hudoben?« jo je spreletelo. »Zvabil me je semkaj. Pa je šel k Anji Panji in ji pove, da sem jaz tukaj. Anja Panja pa je zlobna, kakor so zlobne vse čarovnice. In pride in me pograbi. Pa mi bo hudo in žalostno...«

Jelico je zaskrbelo, da se ji je drobno srcece kar stisnilo. Sklo-nila se je še bolj in se je potuhnila za grmovje. V svojem strahu pa se ni upala, da bi se ozrla na trato. »Izdal me je Kocelj — Kocelj me je izdal in zavedel,« si je mislila z grozo v srcu. »Kaj bo z mano, če me pograbi hudobna Anja Panja? O, nič več ne bom videla mamice v mestu, pa tudi tetice ne vidim nič več... Oj, gorje mi, da sem pustila, da me je Kocelj zavedel semkaj! Kocelj je hudoben, tako strašno hudoben! Gorje mi zdaj, trikrat gorje!«

Mala Jelica si je z rokami zakrila obraz. Počenila je na tla in na glas bi bila zajokala, da je ni bilo strah Anje Panje. Oj, sama ni vedela, kaj bi napravila. Pa tudi iz grmovja se ni upala, ker je bila prepričana, da jo zagleda Anja Panja. Zato pa se je stiskala ob goste veje in je samo še čakala, kdaj jo pograbi Anja Panja in se hudobno zasmije. In tudi veverice se posmejejo; a Jelice ne bo več, oj, nič več je ne bo...

2.

»Kukrgu-kukrgu!« se je oglasilo tam z ogromnega borovca, ki je stal sredi skalovja ravno nad trato. Lepo in prijazno se je oglasilo, da je Jelica nehoté dvignila glavo. Ozrla se je tja gori na borovec in je zagledala na koncu veje drobno grlico, ki se je naglo in gibčno priklanjala. »Kukrgu-kukrgu!« je ponavljala grlica, kakor da bi se čudila vevericam, ki so plesale okrog Anje Panje. A naposled je grlica prav glasno zahihitala. Zletela je z veje; obletela je trato in je sedla na grm, ki se je za njim Jelica skrivala. Tako blizu je bila, da bi jo bila deklica lahko zgrabila z roko. A Jelica ni hotela tega. Nasmehnila se je prijazno ptičici in ji je rekla: »Pi-pi, grličica! Zakaj se smeješ in gruliš tako lepo? Povej mi, grlica!« — Grlica jo je pogledala s svojimi živimi očmi; s perutmi je stresnila; dvakrat se je poklonila Jelici in je zagrulila: »Kukrgu-kukrgu!« — Še enkrat je pokimala z glavico. Dvignila se je in je odletela kdo ve kam v prostrani zagorski gozd.

No, Jelico pa je grlica popolnoma predramila. Nič več ni mislila na nevarnost, ki ji je pretila od Anje Panje, pa tudi tega ni mislila več, da jo je nesrečni Kocelj izdal. Zato pa je zopet pogledala na trato, da bi videla, kaj počenja Anja Panja. Pa jo je Jelica takoj zagledala. Anja Panja je stala sredi trate. V desnici je držala kratko, debelo paličico, ki je imela na koncu rogljiček. Ta se je svetil in lesketal daleč naokrog in je bil menda iz samega zlata. Veverice so stale okrog in okrog nje s povešenimi prednjimi nožicami in niso niti z očmi trenile in so gledale naravnost na Anjo Panjo. Anja Panja se je zasukala in je zavpila s piskajočim glasom: »Mrcinice hudobne, poniglave! Zdaj se pa gremo zares! Zdaj bomo pa videle, katera je bila tista, ki mi je davi ukradla iz skrinjice pet debelih, mastnih lešnikov. Po krempeljčkih jih dobi; po gobčku jih dobi in repek ji odrežem, da se bo znala drugikrat greha čuvati. Malopridnice! Mislile ste, da je za vas nabirala Ana Panja vso lansko jesen lešnike tam po Brdih. O, pokažem vam zdaj, pošteno pokažem! Ve pa si zasukajte repke in pripravite gobčke in šapke! Zdaj bomo videle... Samo malo še počakajte, malopridnice grde!«

Anja Panja je zamahnila s palico in je prav grdo pogledala po vevericah. — »Cr-cr-ce-ce-ce,« so zaškrtnile plašne veverice in so zamahnile s košatimi repki. A Anja Panja jih je pogledala s tako hudimi očmi, da so veverice kar obstale. In Anja Panja je še zavpila, da jo je Jelica prav dobro razumela: »Mir, košatnice! Ali bo mir? No, glejte! Še nekaj repenčiti se hočejo malopridnice tatinske. Repenčiti se hočejo! Sami Anji Panji hočejo ugovarjati! Glejte jih — samo pogledajte jih! A zdaj-le pričnimo, ker se mi mudi drugam. Zdaj-le se bo prikazala tatica in mi bo pustila repek. Saj ga pa že tudi res po-

trebujem. Nobene metlice nimam več, da bi si brisala prah z mize. Prav prilično mi pride zdaj tisti repek... Pa kar pričnimo, pričnimo, da bo mir!»

»Cr!» je zaškrtnila veverica tam na kraju. A umolknila je takoj, in bil je mir, da se je čulo šuštenje listja na sosedni bukvi. Anja Panja se je zasukala še enkrat v krog; s palico je zamahnila okrog sebe in jo je položila nedaleč od sebe kraj grmovja. Potem pa je pričela šteti veverice in je na vsako pokazala s prstom. Zraven pa je govorila; naglo je govorila, da se je slišalo, kakor bi piskala na trati dolga, razglašena piščalka:

»Anja Panja
Petka pana;
štiri miši,
veter, piši!
Tika — taka,

tika — taka —
in z menjaka
ura bije,
Lenka vpije:
Lah je — vun!»

Kadar je izrekla besedico »vun« in je pri tem pokazala na veverico, ki je bila ravno na vrsti, no, tedaj pa je tista veverica veselo poskočila visoko v zrak. Na kraj trate je skočila in si je vsa zadovoljna s šapkami obrisala gobček. Saj je vedela, da je rešena in se ji ni treba bati za šapke, za gobček; oh, in pa za svetlo metlico — za svoj košati, rjavi repek, ki z njim tako lepo povihrava in pometa po visokih smrekah. »Cr-ce-ce!» se je smejala veverica in v radosti ni vedela, kaj bi počela. Zato pa si je kar brisala gobček; z repkom je potresavala in je migala z živimi, gorečimi očesci.

Anja Panja je še vedno piskala in je kazala s prstom na veverice. Jelici se je zdelo vse to tako kratkočasno, da je pozabila na ves strah. Gledala je tja na trato in se je potihoma smejala. Tedaj pa je kar hipoma zagledala samega Koclja. Tam na nasprotni strani se je prerinil Kocelj iz grmovja in je stopil na trato. Ozrl se je na Jelico; prst je položil na usta; z roko je zamahnil in se je bliskoma sklonil. Pobral je palico s svetlim rogljičkom in kakor bi trenil, je skočil nazaj in je izginil med grmovjem.

»Ovbe, kaj pa je to?» se je prestrašila Jelica. »Palico je odnesel Anji Panji. Tisto palico, ki ima na koncu zlat rogljiček... Pa me ni izdal, kakor sem mislila in se bala. Saj ni tak... Pa kaj mu bo tista palica? Čemu jo je pobral in odnesel? Čudno, čudno...«

A Jelica ni utegnila dolgo razmišljati. Zakaj tisti trenutek so pričele vse veverice divje skakati po trati. Škrtale so, da je bilo strah. Tesno so priskakale k Anji Panji in repki so jim kar švigali. — »Ali bo mir?» je zažvižgala Anja Panja in se je razsrdila na vso moč. »Glejte jih! Kako so se pričele repenčiti! Pa me niti poslušati nočejo nič več... O, ali mi greste nazaj v krog? Še nisem dobila tatice in tudi repka še nisem dobila. Takoj mi stopite nazaj v krog! Vse mi stopite! Pokažem vam, da bo joj! Ali ste slišale?«

Veverice je pa niso poslušale. Še huje, še glasneje so zaškrtale in so se pričele zaganjati naravnost v Anjo Panjo. Anja Panja je otepala krog sebe z debelimi rokami. Vpila je na ves glas in je zmerjala veverice s hudimi psovki. Veverice se niso zmenile za njeno jezico. Pričele so že skakati po njeni obleki in so brusile vedno bolj svoje krempljčke. In glej! Že je skočila veverica Anji Panji na ramo; od tam se je pognala, pa je sedela na njeni glavi — na njenem velikem, zelenem slamniku. Za njo pa je bila kmalu druga veverica in tretja in četrta. Zaškrtnile so zmagoslavno in so pokazale svoje bele, ostre zobke. Pa so pričele s krempljčki in z zobki trgati slamnik, da je slama kar frčala na trato. Neusmiljeno so rvale po slamniku, da so kmalu pogledali skozenj kuštravi, črni lasje Anje Panje. Pa veverice niso odnehale. Ko so zagledale lase, so se jih kar polotile. In grizle so in trgale in skakale, da je Anja Panja strahovito zavreščala, ker jo je jako bolelo. Z rokami je poizkušala, da bi odtrgala veverice od glave. Pa je zaman poizkušala in ves njen trud je bil brezuspešen. Razkačene veverice so jo pričele praskati že po obrazu, in Anja Panja se je že zbala za svoje oči. Zakričala je, da se je Jelica prestrašila. »Grdobe!« je zavpila Anja Panja. »Kaj ste si izmislile? Kaj se upate? Čakajte! Poberem palico z zlatim rogljičkom — in potem gorje vam! Saj poznate tisto palico? Saj jo poznate! A to vam rečem, da boste še danes brez repkov begale po gozdu. Samo, da pobereš palico — palico z zlatim rogljičkom...«

In Anja Panja je skočila v stran, kjer je bila pustila svojo palico. Gledala je okrog in okrog in je iskala z očmi. — »Cr-cr-cr!« so škrpetale veverice, kakor da bi se smejale na ves glas. Pa so še huje grizle z zobki; še huje so zbadale s krempljčki po pisani obleki, po zelenem slamniku in po rdečih licih Anje Panje.

»Ojoj! Kje je moja palica? Palica z zlatim rogljičkom?« je obupno zatarnala Anja Panja, ko je videla, da ne more nikjer najti svoje palice. »Izginila je moja palica. Malopridnice so jo odnesle v goščavo in so jo skrile, da bi jih ne mogla več pretepati. O, pa me

počakajte, počakajte! Saj jo najdem — takoj jo najdem... Ovbe, ovbel«

Anja Panja je zavrnila od bolečine. Zakaj vse veverice so bile zdaj na njeni glavi in so neusmiljeno praskale in grizle. Anja Panja se jih ni mogla otresti in jih tudi pregnati ni mogla. Bila je vsa prestrašena in v strahu niti vedela ni, kaj bi počela. Vrgla se je na tla in je pritisnila obraz k zemlji, da bi si vsaj obraz ohranila. Veverice so se pa vsule po njej; cefrale in trgale so ji pisano obleko in so škrtale in škrapetale, da je šlo skozi ušesa. Anja Panja pa se niti branila ni več. Samo tarnala je in je piskala, da jo je bilo slišati daleč naokrog.

Jelici se je pa zasmilila. Videla je, da mora Anjo Panjo hudo boleti, ker so bile veverice neusmiljene in vse razdražene. Pa se ni prav nič pomišljala. Dvignila se je onkraj grma in je pobrala s tal dolgo, tanko šibo. Kar grmovje je razdelila in je skočila na trato. Hitela je k Anji Panji in je pričela udrihati po srditih vevericah. — »No, ali boste dale mir?« je govorila Jelica in je bila res jezna. »Pustite Anjo Panjo v miru! Moja šibica je dolga, in skelelo vas bo, če vas nabijem... Ali me slišite, hudobnice košate? Ha, ali me slišite?«

»Cr-cr!« so zaškrapetale veverice in so pogledale deklico s svojimi živimi, srditimi očmi. A ko so zagledale v njeni roki dolgo šibo, so se vse plahe stresnile. V naglem skoku so zbežale z Anje Panje; za trenutek so še obstale tam na trati. Nazaj so pogledale in so povesele repke. Potem pa so se okrenile in so izginile v grmovju kakor blisk.

»Teta Anja Panja!« je rekla Jelica, ko so zbežale veverice. »Ali slišite? Veveric ni nikjer več na trati. S šibo sem jih zapodila, ker so bile tako hudobne in so vas hotele grdo ogrizti. Res, nikjer jih ni več. V gozd so zbežale pred mojo šibo. Pa lahko zdaj vstanete in se vam ni treba ničesar bati... Ali me slišite, teta Anja Panja?«

Anja Panja je glasno zastokala. Počasi, počasi se je dvignila in je obsedela na trati. Z malimi, črnimi očmi se je ozrla na Jelico; naravnost v obraz ji je pogledala in se je začudila. »Ti si?« je rekla. »Pa kdo si ti? In ti si mi prišla na pomoč, ko so mi hotele nevšečne veverice spraskati obraz? Pa kdo si ti? He, kdo si ti?«

Jelica se je nasmehnila in je odvrnila prostodušno: »Jelica sem — naša Jelica iz vasi. Pri tetici sem doma in praznujem danes svoj veseli godek. Zato pa sem šla na senožet in sem zdaj ravno na poti. Pa sem videla vas in tudi veverice sem videla. Strašno so bile hude in neusmiljene. A vi ste se mi smilili, teta Anja Panja! Zato sem vam pa pritekla na pomoč. In zdaj sem tu.«

»Ovbe, ovbel« je tarnala Anja Panja in je stopila na noge. Na glavi ni bilo več velikega, zelenega slamnika; samo razcefrani krajci

so še tičali tam gori pod razmršenimi, črnimi lasmi. Po rdečih, tolstih licih je imela polno prask in praskic, kakor da bi se bila umivala s samim trnjem. »Ovbe, ovbe!« je zatarnala Anja Panja še enkrat. »Prebite veverice! Še danes polovim po gozdu vse in jih pobesim za repke na smreke. Da so mi mogle napraviti to! Da so mi mogle! A vsega tega je kriva samo moja palica z zlatim rogljičkom. Ako bi imela palico pri roki, ne bi se mi bilo to dogodilo, o, prav zares se mi ne bi bilo dogodilo... Pa kje je moja palica? Kam je izginila moja palica z zlatim rogljičkom? Semkaj sem jo položila... A zdaj ni nikjer več moje palice — palice z zlatim rogljičkom ni nikjer več... Daj, ptičica! Pomagaj, pomagaj mi, da najdem palico z zlatim rogljičkom...«

Jelica pa je zardela in je bila v veliki zadregi. Saj je vedela, da je odnesel tisto palico sam Kocelj, ker jo menda rabi kdo ve čemu. »Hm,« je pomislila Jelica sama pri sebi. »Ali naj povem, da je odnesel Kocelj tisto palico? Če povem, se Anja Panja razsrdi in plane v grmovje in pograbi Koclja. Pa mu bo hudo, ker je Anja Panja resnično strašno huda. Pa kaj naj storim? Kaj naj storim, da bo vseč Anji Panji in bo tudi Koclju prav?« — A Jelica si ni mogla ničesar domisliti. Zato pa je bila vsa rdeča in ni vedela, kaj bi napravila. Počenila je kraj Anje Panje in je pričela z njo brskati po grmovju.

Anja Panja je pa neprestano tarnala. »Ti paličica z zlatim rogljičkom!« je tarnala Anja Panja. »Kaj naj počnem brez tebe? O, brez tebe nisem več Anja Panja, ker si ti vse moje imetje. Ti imaš moč, veliko moč, paličica z zlatim rogljičkom! Brez tebe sem jaz slabotna stvar in vsak me lahko obvlada. Zato se pa prikaži, paličica z zlatim rogljičkom! Saj nisi daleč — veverice te pač niso ukradle, ker te ne morejo nositi in te s sabo vzeti na visoke smreke. Človeka pa tudi ni bilo blizu, da bi te izmaknil... Zato se pa prikaži, paličica z zlatim rogljičkom! Blizu si, blizu si...«

Anja Panja in Jelica sta se že splazili v gosto grmovje. Iskali sta neumorno, a nista našli ničesar. Jelica je bila v vedno večji zadregi in postajala je vedno bolj rdeča. Že je pogledala tu pa tam na Anjo Panjo, ki je že težko sopla v silnih skrbeh. Že je odprla usteca, da bi povedala, kdo je odnesel palico. A hipoma jo je stresnilo, in težka misel jo je prestrašila: »Kaj bo pa s siromašnim Kocljem, če povem resnico? Kaj bo, oh, kaj bo?« — Pa se je Jelica zbala. Glavo je povesila in je brskala dalje med grmovjem.

Že sta preiskali vse krog in krog. Tedaj pa se je dvignila Anja Panja. Na vso moč je zasopla in se je ozrla na Jelico s hudim pogledom. Stopila je bliže in je zgrabila Jelico za ramo. Uprla je svoje male, črne oči v deklčin rdeči obrazek in je izpregovorila kar nenadoma z jeznim glasom: »Ti si izmaknila paličico z zlatim rogljičkom! Samo ti, malopridnica! Žive duše ni bilo še danes tod okrog. Samo

ti si se plazila okrog trate. Zagledala si paličico z zlatim rogljičkom. Odneseš si jo skrivaj, pa si jo nekam skrila... Zato mi jo pa daj nazaj! Paličico z zlatim rogljičkom mi daj nazaj! Hudo ti bo, ti rečem, če mi ne prineseš paličice takoj nazaj!»

Jelica se je zdrznila in se je prestrašila še huje, ko je videla razsrjeni obraz Anje Panje. Pokleknila je pred njo in je sklenila ročice. »Saj nisem vzela paličice z zlatim rogljičkom,« je govorila. »O, verjemite mi, teta Anja Panja, da je nisem vzela jaz. Ne bi je bila vzela, pa če bi jo bila tudi videla... Čemu mi bo paličica z zlatim rogljičkom? Nisem je vzela, nisem je vzela...«

A Anja Panja se je togotila in je pričela Jelico prav neusmiljeno stresati. Jelica pa je zajokala, ker jo je bilo strah in ni bila vajena, da bi jo kdo pretepal. »Pustite me!« je govorila med glasnim jokom. »Pustite me, ker vam nisem vzela palice! Čemu me suvate in me hočete pretepati? Pustite me!«

Anja Panja pa je ni izpustila. Že si je vihala dolge rokave, da bi mogla Jelico priročneje pograbit. A kar nenadoma je prestala in je izpustila deklico. Tamkaj na trati pa se je oglasilo hipoma glasno vpitje in govorjenje. Nekdo je bil na trati, pa je klical na ves glas: »Kje si, Jelica? Daj, oglasi se! Anje Panje ni nikjer več. Za vevericami je pobegnila v smrekove vrhove, ker jo je nemara strah Koclja... Hopsasa! Kje si, Jelica? Kam si se skrila? Daj, povej, da te vem najtil! Ali slišiš — hopsasa?«

Anja Panja je polglasno zavrnila in se je pričela prerivati med grmovjem. Jelica pa se je oddahnila in je naglo vstala. Šla je za Anjo Panjo — in kar nenadoma sta stali tam na trati. Zagledali sta tam Jankovega Koclja. Kocelj pa je stal sredi trate. Palico je vihtel okrog sebe in se je oziral na vse strani. Ko je zapazil Anjo Panjo in Jelico, se je na ves glas posmejal. »Oj, Jelica — hopsasa!« je zaklical ves vesel. »Oj, teta Anjara Panjara — hopsasa! Pa ste še tukaj? Hm, pa sem si že mislil, da ste pobegnili z vevericami in vas ne bo več nazaj... Oj, teta Anjara Panjara! Paličico z zlatim rogljičkom sem vam prinesel nazaj. Veste, zato sem jo prinesel, da vas ne bo zaradi nje skrbelo. Izmaknil sem jo vam bil, da bi vas malo ostrašil... Tu jo imate, tu, teta Anjara Panjara — hopsasa!«

Anja Panja je skočila h Koclju in mu je iztrgala palico iz rok. Zasmejala se je, ko jo je zagledala. Pograbila je Koclja za vrat in je zavpila: »Fiv-fiv, ti nepridiprav! Kakšne norčije mi uganja ta prebiti pobič! O, le počakaj! Ti že pokažem, da ti bo pošteno presedalol! Paličico mi ukrade, paličico z zlatim rogljičkom! Zato mi jo ukrade, da bi me ostrašil in mi naredil velike skrbi... Čakaj me, nepridiprav, da ti izpulim ušesa in ti potrgam vse lase!«

A Kocelj se je zavrtil na peti kakor vrtavka. Kakor bi trenil, je počenil in se je izmuznil Anji Panji iz rok. Skočil je v stran in

se je zasmel: »Teta Anjara Panjara — hopsasa! Pustite mi ušesa in tudi lase mi pustite! Saj jih sam krvavo potrebujem ... Čemu se jezite — hopsasa? Saj se vam ni treba prav nič jeziti ... Ničesar niste izgubili ta čas, ko sem imel jaz paličico. Saj ste se med tem igrali; z vevericami ste se igrali — hopsasa!«

»Seveda — igrala sem se!« se je togotila Anja Panja. »O, prav lepa je bila tista igra! Skoro se me veverice umorile. Prebiti pobič, ti pa praviš, da sem se igrala! Kaj si izmisli — nepridiprav! Pa kdo si ti? Ha, kdo si ti?«

»Kocelj sem, Jankov Kocelj — hopsasa!« je odvrnil Kocelj in se je še vedno smejal. »Da boste vedeli, teta Anjara Panjara, Kocelj sem — hopsasa!«

A Anja Panja je še vedno pihala od silne jezice. O, ni mogla pozabiti, da so jo veverice opraskale samo zaradi nesrečnega Koclja. Zato pa je pričela tekati za Kocljem, da bi ga ulovila. A Kocelj se je odmikal in je skakal iz kraja v kraj po ozki trati. Anja Panja je bila že vsa zasopla, a še vedno ni ulovila gibčnega dečka. Kocelj se je zadovoljno smejal, ker mu je ugajalo, da se more igrati z Anjo Panjo slepe miši. Kar z rokami je ploskal in je odskakoval in vpil na vse grlo: »Hopsasa — hopsasa!« — No, Anja Panja je naposled globoko zasopla in se je ustavila. Znoj si je obrisala z obraza in je zatarnala: »Pobič, pobič! Ne letaj tako in me ne utrujaj! Semkaj stopi, da se pomeniva do dobrega! Ali me slišiš, ti prebiti pobič? Semkaj stopi, da ti povem, kako in kaj! Saj nisem nič več jezna in tudi huda nisem nič več.«

O, kajpak! O, seveda!« se je smejal Kocelj. »Teta Anjara Panjara — hopsasa! Na vasi pripovedujejo, da sem kaj kratke pameti. Pa bo že res, ker vsi pravijo tako. A vse eno nisem tako neumen, da bi ne

vedel, kaj vi nameravate z mano. Saj vem, da so vam vseč moji lasje in bi jih mogoče radi malo prerahljali. Pa ni treba tega. Rajša popravite svoje lase in si denite z glave slamnati obroč, ki vam kar nič ne pristoja. Da vas kdo zdajle vidi, joj, teta Anjara Panjara — hopsasa!»

Anja Panja je mahala srdito z rokami in je otepala okrog sebe. Pa še govoriti ni mogla zaradi hude jezice. Kar paličico je zavihtela v okrogu, in Koclju se je zdelo, da mu vrže Anja Panja paličico naravnost v obraz. Zato pa se je zbal in se je potuhnil tam ob grmovju. A hipoma se je dvignil. Zakaj Anja Panja je zavpila s strahotnim glasom. Gledala je paličico in je strmela vsa preplašena nanjo. — »Kaj je? Kaj je, teta Anjara Panjara?« je vprašal Kocelj ves začuden. Stopil je bliže in se je postavil prav pred Anjo Panjo, ki je bila vsa prestrašena. Pa je rekel zavzet, ker mu Anja Panja ni odgovorila ničesar: »Zakaj strmite, teta Anjara Panjara? Ali se vam je nemara paličica zlomila, ker ste jo tako srdito vihteli? Škoda bi bila, velika škoda — hopsasa...«

Anja Panja ga je gledala nekaj trenutkov in je molčala. A kar nenadoma je na vso moč pograbila Koclja. »Kje je zlati rogljiček?« je zavpila, da se je Kocelj resnično prestrašil. »Daj mi nazaj zlati rogljiček, ki si mi ga izmaknil s paličice! Takoj mi ga daj, ker ti sicer odtrgam glavo z vrata in jo nasadim na paličico... Ti si izmaknil zlati rogljiček, samo ti!«

Kocelj je pogledal paličico, pa je videl, da resnično ni več na njej zlatega rogljička. A Kocelj je tudi vedel, da ga ni vzel s paličice. Zato pa ga ni bilo strah, ampak je odvrnil prostodušno: »Nimam ga jaz — zlatega rogljička nimam... Nisem ga vzel, teta Anjara Panjara! Sami ste ga izgubili, ko ste tako neusmiljeno mahali s paličico. Mene ste hoteli nabiti — hopsasa, pa ste izgubili zlati rogljiček. In iščite ga, pa ga najdete — hopsasa!«

»Ti že pokažem — hopsasa!« se je togotila Anja Panja. »Le hitro mi pokaži žepe in jih obrni!« — No, Kocelj se ni prav nič obotavljal. Obrnil je žepe; a ničesar ni bilo v njih. Samo v hlačnem žepu je imel spravljen rdeč pipec; a vsi drugi žepi so bili prazni. — »No, vidite, teta Anjara Panjara?« je dejal Kocelj. »Ali imam jaz zlati rogljiček? Ha, ali ga imam? Samo pipec imam. A pipca mi vendar ne boste vzeli? Rečem vam, da je pipec več vreden nego vaš zlati rogljiček. Zato pa ne dam pipca — hopsasa!«

Anja Panja je bila v velikih skrbih. Preiskala je Koclja in preiskala je tudi Jelico, ki je stala ves čas tam ob grmovju in se je čudila. A zlatega rogljička ni našla Anja Panja nikjer — zlatega rogljička nista imela niti Kocelj niti Jelica. Pa je bila Anja Panja v vedno večjih skrbih. Pričela je iskati po trati; pa tudi Kocelj in Jelica sta ji pomagala. A vse iskanje je bilo zaman in brezuspešno.

In Anja Panja je zdihovala tako glasno in nevšečno, da se celo Koclju ni zdelo vse to prav. Zato pa se je Kocelj oglasil in je rekel: »Ali slišite, teta Anjara Panjara? Čemu zdihujete in tarnate — hopsasa? Čarovnica ste, in na vasi pravijo, da ni lepše in večje čarovnice, kakor ste vi, teta Anjara Panjara! Zato pa vam bo kaj lahko, da najdete tisti piškavi zlati rogljiček. Kar napravite svoj cigu-migu — in hopsasa — vam skoči rogljiček nazaj na paličico. Kar poizkusite, teta Anjara Panjara! Tudi jaz bi rad videl tisti cigu-migu in bi se naučil prav rad, kako se čara...«

A Anja Panja je vila svoje debele roke in je obupno odgovorila: »Kaj čenčaš, pobič? Čaram naj, praviš? Kako naj čaram, ko pa ni na paličici zatega rogljička? O, samo v zlatem rogljičku je vsa moč vsega čaranja. Brez zatega rogljička ne morem čarati, ovbe, ne morem... Zato pa išči, pobič! In tudi ti, deklica, išči, da najdemo zlati rogljiček... Veliko plačilo dobi tisti, ki mi najde zlati rogljiček... Iščimo, iščimo — o, samo iščimo!«

Anja Panja je bila tako obupana, da se je Koclju in Jelici smilila do srca. Zato pa sta prav pridno iskala. A ne samo po trati, ampak tudi med grmovjem. Zakaj Kocelj se je domislil, da je nemara vendarle samo on izgubil zlati rogljiček, ko je izmaknil Anji Panji paličico. Zato pa je iskal tako pridno, da se niti utrudil ni. A vse njegovo iskanje je bilo zaman. Zatega rogljička vendar ni bilo nikjer. Pa se je pričel Kocelj praskati za desnim ušesom in nič kaj dobro mu ni bilo okrog srca. Zato pa je šel nazaj na trato in je rekel Anji Panji, ki je še vedno brskala po trati med travo: »Ni ga, teta Anjara Panjara! Rogljiček se je udril v zemljo — hopsasa! Ali pa so ga res ukradle prebite vevice in ga skrile kdo ve kje med smrekovjem. A med smrekovjem ga ne najdete, teta Anjara Panjara! Pa če ga tudi sto let iščete...«

A glejte! Anja Panja je vstala. Pogledala je prav presunljivo Koclju v oči in pogledala je tudi Jelico s hudim pogledom. Pa je rekla, da ji je glas kar zažvižgal: »Dogovorila sta se vidva, nepridiprava! Ukradla sta mi zlati rogljiček in sta ga skrila nekam v grmovje. O, pa mi ga že prineseta nazaj. Še rada mi ga prineseta nazaj... Ne bom vaju pretepala. A s sabo vaju zdajle vzamem in vaju povedem pred sodbo. O, le počakajta, prevejanca! Še se bosta spominjala, kdaj sta okradla Anjo Panjo in sta jo hotela imeti za norico... Pred sodnika vaju zdaj povedem. Sodnik pa je strašen, da se vama bodo lasje ježili. Ne poznata še našega sodnika — Vitranca še ne poznata. A nocoj ga bosta spoznala, hehel!«

Kocelj se je razhudil, ko je slišal te besede. Popadla ga je taka jezica, da je skrčil prste v pest in je cepetnil z nogo ob tla. »Kaj?« je vzrojil. »Midva sva kradla? Midva z našo Jelico? Pa vam sva kradla — tisti siromašni rogljiček sva vam ukradla — hopsasa? Ne

boste, teta Anjara Panjara! Hopsasa — da ne boste! — Pravijo, da sem neumen in nor. Pa naj bom — hopsasa! A kradel še nisem nikomur. Še najmanj pa vam... O, kar pojdemo pred sodnika! Zatožim vas tam, pošteno zatožim. In naj se izkaže pravica! Tat nočem biti v nikogar očeh; posebno pa še v vaših ne, teta Anjara Panjara! Pred sodnika gremo — hopsasa, pred sodnika!»

»Hehe, kako se usaja ta pobič!« se je rogala Anja Panja. »Pa misli, da mu bom nemara še celo verjela. O, ti prevejanec! Da moreš biti tako kratke pameti! A le počakaj! Vitranec ti že pristriže lase in ušesa... Kar pojdemo, Kocelj! Pa tudi ta-le punčka pojde z nama; ta-le punčka, ki se dela tako nedolžno in nevedno.«

In Anja Panja je prav trdo pograbila Jelico. Sunila jo je naprej, da se je Jelica opotekla po trati. Kocelj pa ni mogel videti tega. Kar zapihal je nevšečno in je skočil k Anji Panji. Za roko jo je zgrabil in je zavpil: »Mir, vam rečem — hopsasa! Naše Jelice pa že ne boste suvali, pa če ste stokrat Anjara Panjara! Ne boste je suvali ne vi ne vaš sodnik Vitranec! Kar iz glave si izbijte vse to — hopsasa, vam rečem!«

Kocelj je še enkrat stisnil pest in je zagrozil z njo Anji Panji. Anja Panja pa ga je pogledala z najhujšim pogledom. S palico je zamahnila in je udarila Koclja na vso moč po roki. Kocelj pa ni zjavkal niti enkrat, ampak je prijel Jelico za roko. »Pojdiva, Jelica!« je rekel z mirnim glasom. »Anja Panja naju tira pred sodnika. Pa greva tja in zatoživa Anjo Panjo, ker je naju obdolžila grde tatvine. Ne boj se, Jelica! Saj grem jaz s tabo. Jaz se pa ne bojim Anje Panje, pa tudi sodnika se ne bojim — hopsasa!«

Jelica se je pa bala in v strahu se je oklenila Kocljeve roke. »Kaj bo z mano? Kaj

bo z nama, Kocelj?« je vprašala vsa plašna.

»Ničesar ne bo, Jelica!« je odvrnil Kocelj in se je obrnil k Anji Panji, pa ji je dejal: »Zdaj gremo, teta Anjara Panjara — hopsasa! Le glejte, da se mi spotoma ne izmuznete, ker se nemara bojite sod-

nika. Samo pot nama morate pokazati! Ne vem, kje naj iščem tistega vašega sodnika... O, še se bomo pogovorili danes! Pa če sem tudi jaz nekam bedast in neumen — hopsasa! A rečem vam, teta Anjara Panjara, da znam tudi jaz povedati in ziniti pametno besedico — hopsasa!»

»Hehe!» se je posmejala Anja Panja s hudobnim posmehom. Zasukala je Koclja in je zasukala tudi Jelico. Pa ju je gnala pred sabo na ozko stezo, ki se je vila med gosto goščavo nekam daleč in nekam visoko na strmo, do neba kipečo goro...

Lunica.

Zvončki o mraku so
peli iz line,
lunica zrla je
Ančki v blazine.

Pravila bajke je
zlatega kraja,
kjer med slaščicami
dečica raja.

Ančka:

Lunica moja,
ali tam tudi
v šoli s poštevanko
deca se trudi?

Lunica:

Knjige piškotki
dobri so, Ančka;

kdor jih pojedel je,
sladko zaspančka.

Ančka:

Tjakaj bi rada;
kje je stezica?
Bodi mi, lunica,
jasna vodnica!

Lunica:

Očke zatisni
mirno in tajno,
potlej v deželico
pojdeva bajno!

* * *

Ančka zaspala je
v sanje srebrne;
dolgo iz raja se
Ančka ne vrne...

Marija Grošljeva.

FR. ROJEC:

Knjiga.

I.

no daljno in temno dobo, ko so na zemlji med prvotnimi živalmi povsod živeli le divji in neizobraženi ljudje, ki niti govoriti še niso znali dobro, imenujemo predzgodovinsko dobo. Takratni prvotni človek pa se je sam izobraževal od roda do roda in je končno izumil tudi znake in način, da je mogel svoj govor in svoje misli zapisovati in oteti pozabnosti. To je bila prva pismenost. Z njo se je začela človeška zgodovina.

Takrat pa še niso imeli niti papirja niti pisalnih priprav. Pismene znake so dolbli v lesene deščice in vsekavali v kamenite plošče. Pozneje so začeli pisati na belo ustrojene živalske kože, ki jih imenujemo pergament. Taki spisi, ki so bili napisani le na posameznih listih, pa so bili jako redki, ker ni bilo na razpolago dovolj pergamenta in tudi pismena znanost je bila še močno omejena. Izumili so papir in potem so pisali nanj. Nastale so prve pisane knjige po mnenju raziskovalcev v času okolo leta 2000 pred Kristusom.

Prvi pisatelji so opisovali v svojih spisih in knjigah le zgodovinske dogodke in vojne narodov, nadalje so pisali o kraljih in drugih znamenitih ljudeh, kakor tudi o raznih splošnih nezgodah in nesrečah. Počasi se je to prvotno zgodovinsko slovstvo razširilo in razvilo tudi v leposlovje, zlasti v pesništvo. Toda prvi pisatelji niso prepisovali svojih slovstvenih del, niso jih pošiljali na trg in med narod, ampak so jih hranili na svojih domovih kot dragocene zaklade svojega uma. Čitali so jih tudi drugim, in sicer svojim najboljšim znanecem in prijateljem na slavnostnih sestankih na lastnih in drugih zasebnih domovih in časih tudi ljudstvu na kaki večji javni veselici.

Leta 1450. po Kristusu je ustanovil v Mainzu na Nemškem prvo tiskarnico z Ivanom Fustom Ivan Gutenberg, ki je bil izumil tiskarske črke in je umrl leta 1468. Iz te tiskarnice so izšle prve tiskane knjige. Nato se je tiskarstvo hitro razširilo iz Nemčije po vsem omikanem svetu, in odslej je bila knjiga najvažnejša pospeševalka človeške izobrazbe in prosvete. Kitajci, ki imajo najstarejšo izobrazbo, so sicer poznali tisk že prej, ali njihova pisava je jako nepripravna, ker rabijo za vsako besedo poseben pismeni znak.

Dandanašnji je tiskarstvo na vrhuncu strojne popolnosti. Časopisi zdaj po tiskarnicah kar frče izpod tiskarskih strojev dnevno v tisočeri in tisočeri izvodih. Tudi knjige jako hitro in lično tiskajo

v večjih narodih v stotisočernih izvodih, a v Slovencih navadno natisnejo leposlovno knjigo le tritisočkrat do pettisočkrat.

Sedaj imajo vsi omikani narodi obilico vsakovrstnih pisateljev in pesnikov. Toda pisatelj ali pesnik ne more biti vsakdo, zakaj pisateljstvo ni obrt ali rokodelstvo, ampak je velika umetnost. Pravi umetnik pa postane le tisti, ki ima že od rojstva poseben duševni dar, to je sposobnost za umetnost. Toda sama umetniška sposobnost še tudi ne naredi umetnika. Vsak se mora sam za svoj umetniški poklic mnogo učiti, se mnogo uriti, premišljati, opazovati in poizkušati. »Vaja naredi mojstra,« pravi pregovor. Za noben poklic pa ni potrebno toliko vaj kakor ravno za umetniški. Brez izredne pridnosti in železne vztrajnosti ne postane nihče pravi umetnik in nobeden umetnik velik in znamenit v svojih delih.

Med pisatelji so razlike. Nekateri ne morejo spisati ničesar posebnega, drugi pišejo z lahkoto jako duhovito in prikupljivo, a tretji z vsemi svojimi umetniškimi deli visoko nadkriljujejo svoje navadne pisateljske tovariše. Te razlike stopnjujejo po veličini prirojene duševne zmožnosti in telesne marljivosti. To se pravi z drugimi besedami: Čim več pisateljskega daru podeduje kdo po starših in čim bolj se trudi in vežba v pisateljstvu, toliko večji umetnik postane. K pisateljem prištevamo tudi pesnike, a ti so redkejši in večji umetniki nego navadni pisatelji, ki pišejo le v nevezani pisavi ali tako zvani prozi. Tudi pesniki znajo pisati v taki pisavi, toda poslužujejo se je navadno le za pisma in kake manjše slovstvene razprave. Veliki pesniki pa niso nikdar tudi veliki pisatelji, ker oboje v eni osebi je prenaporno, torej preveč!

Pisatelji so dosedaj napisali in nakopičili ogromno število knjig. V njih so popisali vse, kar more človek obseči in doseči s svojimi peterimi telesnimi čutili, s svojim umom in z domišljijo. Na zemlji ni vidne in dosežne stvarce, ki bi že ne bila popisana in vpodobljena v knjigah. (Dalje.)

Sredi vasi.

*Polnoči je ura bila,
pevci so peli sredi vasi,
pesem pa z zvonom se je glasila,
pesem pojoča sredi vasi.*

*Petje z zvonom je umolknilo,
petje pojoče sredi vasi.
Tiho, samotno ko prej je bilo,
prej opolnoči sredi vasi.*

Planinec.

FR. LOČNIŠKAR:

Brod.

anes ga ni več. Umaknil se je mostu in z njim so izginile vse zanimivosti, ki nam jih je pripravljalo to prevozno sredstvo. Kadarkoli grem še danes čez naš savski most, pohitim v mislih nazaj v ono dobo, ko smo se prevažali po savski gladini z »ladjo«. Tako smo namreč rekali navadnemu plavu ali brodu, ki je prevažal čez vodo ljudi in živali z vozovi vred. Bil pa je tak-le: Spodaj dva velika čolna, počez pritrjena bruna in na teh pribite deske. Ob robovih seveda močna ograja, da je tudi norčavi junček ni mogel razdreti.

Nad prevoznim mestom, tudi brod imenovanim, je bila napeljana čez Savo močna žica, pritrjena na obeh straneh na trdna stebra. Po tej žici je drčala močna vrv, na katero je bila privezana naša »ladja«, da je ob močnejšem vodnem toku vsaj nekoliko pomagala brodarjem. Še danes čujem glas: »Vrv je napeta!« To je bil opomin brodarju, da je močneje odrinil z drogom ladjo navzgor proti reki.

Po tem plavu smo se vozili v šolo, v cerkev, v prodajalnico. Kraj Save na naši strani je stala hiša, gostilnica. Tam smo ob praznikih počakali, da so se sešli vsi ljudje. Biti pa smo morali točni, zakaj prevoznik ni čakal nikoli čez čas. Kdor je zamudil — hajd nazaj! Ob takih prilikah se ni prevažalo dvakrat. Če je pa prišel samcat popotnik bodisi s te ali z nasprotne strani, se je pa prepeljal vsak čas.

Poleti smo čakali zunaj pred hišo, ob mrazu pa smo se prerivali v hiši okrog peči in si pomagali vsak po svoji moči do gorkote. Tako otroci. Starejši pa so posedli za mize in modrovali.

Kadar je voda močno narasla, ni bilo mogoče z brodom čez Savo. Zgodile so se že nesreče, in stari ljudje so pripovedovali o tem mlajšim v svarilo.

Podoben dogodek je zapisan tudi v mojem spominu.

Moral sem biti še jako majhen, ker se mi zde vse okolnosti, kakor bi bile zavite v meglo. Le dogodek sam stoji živ pred menoj, kakor bi se bil izvršil včeraj. Dobro še vem, da sem se držal očeta za roko. Pod nogami se mi je začelo nekaj močno zibati. Ljudje so zakričali v en glas. Tedaj me je dvignil oče v naročje. Videl sem ljudem čez glave in opazil pred seboj čudno, gibajočo se planjavo. To je bilo valovje. V glavi sem začutil neko bolečino: oko ni našlo več mirne točke, kjer bi se odpočilo. Zvrtelo se mi je. Prav tak občutek me je navdal, kakor časih pozneje, ko smo plesali po travi. Slišal sem okrog sebe vpitje ljudi in ropotanje. Takrat sem zajokal. Jokale so tudi odrasle ženske. Spominjam se dobro, da me je oče stisnil k sebi, rekoč: »Francek, ne jokaj, nič se ne boj!« To me je hipno potolažilo.

Pogledal sem zopet okrog sebe in videl jasneje. Ta prizor mi je ostal popolnoma v spominu. Moški so z dolgimi koli drezali v vodo. Ženske so jokale. Vsi pa smo z ladjo leteli, leteli...

»Kam se peljemo, tata?« sem vprašal v strahu. Vse se mi je zdelo neznansko čudno.

»Nič se ne boj, Francek, v nebesa pojdeš!« je rekel oče s čudnim glasom in me še bolj stisnil k sebi.

V moji glavi pa se je nekaj čudno posvetilo. Mati mi je pravila o nebesih, ki so nad nami. Mi pa se peljemo po vodi navzdol. In ljudje jokajo. V nebesih pa so vsi veseli. Vse to mi je šinilo v spomin tisti hip in zdelo se mi je neznansko čudno. Začel sem klicati mater. Ničesar nisem več videl, samo vpitje sem še čul.

Zavedel sem se, ko se je »ladja« hipoma ustavila. Okrog nas je bilo grmovje. Raslo je kar iz vode. Ljudje so se vsekrižem držali za te palice in vpitje je potihnilo. Skakali so drug za drugim v vodo in jo bredli do pasu. Tudi oče je stopil z menoj z ladje in me nesel skozi gosto grmovje, brodeč vodo čez kolena. Ko sva prišla do suhe zemlje, sem plezal brez njegove pomoči po bregu navzgor. Tekel sem povedat naprej materi, da smo se peljali v nebesa, in da so ljudje zato jokali ter rajši poskakali v vodo.

Mati me je v strahu poslušala. Meni pa je bilo vse tako nejasno, kakor bi bil prišel na drugi svet.

V tem je prišel oče. Zdaj je pripovedoval čisto drugače. Rekel je, da bi bili kmalu vsi potonili, ker se je ladja utrgala. To mi je bilo novo.

»In potem bi prišli v nebesa?« sem se oglasil jaz.

»Seveda, kdor je priden,« je rekla mati.

»Kaj ne, tiste ženske pa ne, ker so tako kričale; tiste niso pridne in bi ne šle v nebesa?« sem vprašal.

»O, tiste pa ne,« je rekla mati.

S tem sem bil potolažen.

Pozneje sem večkrat čul, da smo bili tisto nedeljo v hudi nevarnosti in da se moramo le slučajno zahvaliti, ker smo srečno ušli smrti. Ladja se je namreč utrgala kmalu pri kraju, in tok Save jo je zanesel na prvem ovinku h kraju, v grmovje, kjer se je ustavila. Sicer bi bili šli po vodi navzdol bogve kam, skoro gotovo v hladno naročje smrti...

Danes ni več broda. Velik most se boči tam čez Savo. In kadar grem čezenj, mi prihaja v spomin dogodek iz rane mladosti.

Rosov dvoboj.

Svoj kljun šegavi kos pogleda:
 »I jaz sem pesnik in junak,
 dolg nos imam zato seveda
 kot Cyrano de Bergerac!¹

Moj kljun je viteška odlika,
 njegov dovtip kot mečev mah,
 kot mečeva ostrina sika,
 vsem tekmeccem zapik in strah.

Priroda nam taji vsebino,
 z lupino šareno slepi,
 prikrij duha, srca praznino
 v slepeči blesk besed i til

Umetnost moja se razvija,
 oblači se v poslednji kraj.
 A kaj občutek, domišljijal
 Modernost — prvi je pogoj.

V moj spev je časov vseh ubrana
 lepota kakor v zadnji cvet,
 saj iz Shakespeareja² in Rostanda
 posrebal sem najslajši med.

¹ Cyrano de Bergerac (čitaj: Siranó de Beržerák) je bil francoski vitez, pesnik in pretepač (1619—1655). Njegov dolgi nos je izzival tedanjo družbo. Vsi so se norčevali iz njega, tako da je preстал zaradi svojega dolgega nosu več nego tisoč dvobojev. Nazadnje ga je nekdo zavrato ubil s polenom. E. Rostand (Rostán), slavni moderni francoski pesnik (1868—1918), je opel njegovo usodo v junaški komediji istega imena.

² W. Shakespeare (čitaj: Šeksp:ir) je največji angleški pesnik (1564—1616).

Kar pevcev diči naše dole,
kar našo jih slavi goró,
vsi so prišli iz moje šole
in vsi moderno zdaj pojo.

Samo škrjanec domišljavi
po starem pesemce drobi,
po starem kroži po višavi,
moderne šole mar mu ni.

S preproščino starinsko skruni
umetnosti nebeško slast,
v izbrenkani njegovi struni
uporna roga se pošast.

Na stare dni — kaj vidim reva?
Komar je jačji nego slon.
Glasneje klenka in odmeva
iz stolpa zvonček nego zvon.

Nazaj lepoto kliče staro
častilec starodavnih muz,
napredek sramoti s prevaro,
s prevaro novi naš okus.

Zapik, utihne naj za vedno
škrjanca starokrojni golk!
Zapik, škrjancu naj nevredno
ime na vek ubije molk!

Zato na dvoboj ga pokličí,
o kos, naj meč mu skrajša vrat!
Sicer zasluži spak, da piči
le kamen v robcu ga odzad!«

»Na boj! Že čakam, kos junaški,«
škrjanec vikne iz neba,
»ne kamen po navadi vaški,
naj meč me viteški konča!

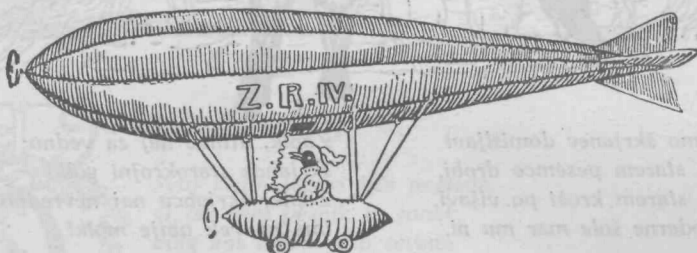
Poglej neskončne te višine,
bojišča lepšega ni več,
in ves naj svet zadivljen zine,
kako zmaguje kosov meč!

Med zvezdami se tu košatil,
preslavni zmagovalec, boš,
s svetovi večnimi se bratil,
do konca dni nesmrtni mož!

Le višje! Ne pozna nebo zvijače.
Zakaj po grmju le skakljaš?
Le malo višje od krastače,
junaških dvoje kril imaš!

Letalec prvi si na svetu,
glavo imaš prebrisano:
v visokem zaigraj poletu
komedijo nepisano!

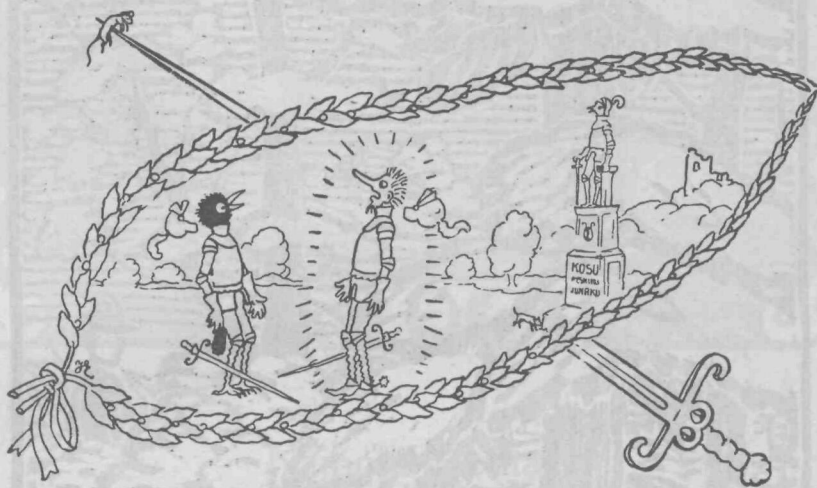

Ostavi, kos, nižin livado,
kaj plah motriš nebeško stran?
Zvrti se na visokem rado?
Saj res, ah, čakam te zaman.

Le dalje ti strahuj nižavo,
le dalje ti za slavo poj.
Ljudem jaz pojem le v zabavo,
njih radost je zaslužek moj.

Ti v zarjo slave se oblači,
 moderne spretnosti prvak,
 le z dolgim nosom ti prvači,
 naš Cyrano de Bergerac!

Kdo muham bežne mode slédi?
 Že jutri danes ne velja.
 Po starem, večno novem redi
 obrača se kolo sveta.

Po starem, kot srce veleva,
 le pojem jaz in bodem pel,
 do zadnjega poslušal dneva
 po starem človek bo vesel.«

Sava Radič-Mirt.

Hudi časi.

(Lesorez)

Za živali v gozdu
zdaj so časi hudi,
ker priroda speča
hrane jim ne nudi.

Vrana na drevesu
se glasi hripavo;
zajec pod grmovjem
grize suho travo.

Lovec ga z morilno
puško zasleduje
in še po živalih
drugih pogleduje.

Jazbec, jež in polhi
spe pa v luknjah svojih,
ne vedoč ničesar
o življenskih bojih.

Fr. Rojec.

SILV. KOŠUTNIK:

Najbolje doma.

red prijazno hišico ob koncu vasi je poleg velikih duri visela nova in prostorna ptičnica. V njej je veselo in zadovoljno od klina do klina skakljajl dobro rejeni žolti kanarček. Bil je lahko zadovoljen in dobre volje, ker je imel piče dovolj. Njegova mlada gospodinja ga je preskrbovala z vsem, o čemer je vedela, da mu najbolje prija. Še celo priljubljenega sladkorčka mu je zatikala v ptičnico in v kotu je imel lepo stekleno koritce z vsak dan svežo vodo, kjer je lahko pil in se še rajši kopal.

Pa prileti na ptičnico mlad, komaj goden, a že dovolj drzen ptiček ciganček, rjavopegasti vrabec. Ko si nekoliko ogleda rumenega tovariša, začne: »Ubožec, kako moreš prebiti dan na dan v tej tesni kolibici? Jaz bi od dolgega časa umrl že prvi teden!«

»Česa mi pa manjka?« se zagovarja kanarček. »Jesti imam dovolj, piti tudi — širnemu svetu pa nisem vajen.«

»Vse eno,« trdi vrabec, »poglej lepi moj svet! Skakljaj in letam lahko od drevesa do drevesa, s strehe na streho in zopet na tla; lahko sem danes tukaj, jutri zopet tam, povrhu pa imam še raznolike hrane, kakršne in kolikor je hočem. Ali si že kdaj okusil mehko in sočnato gosenico?«

»Verjamem ti,« ga zavrne kanarček, »da se lahko veseliš zlate svobode, ki je nekoliko poznam tudi jaz. Gospodinja me namreč večkrat izpusti v sobi, in takrat tudi jaz lahko poletavam z ene hišne oprave na drugo. Kaj in kakšna je gosenica, pa še res ne vem.«

»Ne zameri, dragi bratec,« ugovarja vrabec in stresa glavico, »ampak po svojem govorjenju si pravi tepček! Sobo primerjati s svobodno naravo — oprost, to je že več kot budalost. Ker si v svojem spoznavanju sveta že več kakor omejen, smiliš se mi tembolj. Toda pokaži mi, kje te pusti tvoja gospodinja iz te ozke kolibice?«

Kanarček poskoči k vratcem, rekoč: »Tukaj-le!« ter buti s klunčkom ob nje. A glej čudo! Vrata so bila danes naključno samo priprta in se odpro.

In če je bil kanarček presenečen, je bil vrabček še bolj.

»Tovariš — sreča ti je milala« začivka vrabčič na ves glas, ki ga je bil zmožen ter norčavo poletuje okrog ptičnice. »Ven — ven na dan — neumni ujetnik! Svet ti je odprt na stežaj. Čemu premišljaš? Če ti manjka izkušnje, se pridruži meni, in zagotavljam te, da ti ne bo žal. Mlad sem sicer še, a že dovolj prebrisan, da te uvedem v nove, tebi dozdej neznane razmere.«

Kanarček sluša svojega tovariša in v prihodnjem trenutku sta že sedela na robu hišnega žleba. —

Oproščenemu ptičku je jelo svobodno življenje takoj ugajati. Saj pa je bil njegov spremljevalec res neumoren in skrben prijatelj. Kaj kmalu mu je na bližnjem drevesu iztaknil rejeno gosenco, ki je kanarčku šla imenitno v slast. Razne golazni sta imela toliko na izbiro, da se je je kanarček kmalu preobjedel. Na svojo skrbno gospodinjo se niti spomnil ni več.

Kmalu pa mu je živahno poletavanje in skakljanje jelo presedati, ker mu ni bil vaje. Utujenega se je čutil do skrajnosti in primanjkovalo mu je tudi sape. Poletel je na visoko vejo, da se nekoliko odpočije. Njegov tovariš ni bil z njim prav nič zadovoljen in se je oddaljil, rekoč, da se zopet vrne čez nekaj časa. Skočil je na tla, a že v prihodnjem trenutku se je kanarčku nudil strahovit prizor, tako strahovit, da se mu je perje naježilo po vsem telesu in se je moral krčevito oprijeti veje, ker bi bil sicer omahnil na tla. Po oddihu je urno smuknil med gosto vejevje. In kaj je videl? — Na nesrečnega vrabca se je bil namreč pognal velik, rjavopegast in z ostrim kljunom ter ostrimi kremplji obdarjen ptič, ki je nesrečneža zgrabil in mu s svojim nevarnim orožjem prebil glavo. Mrtvega je odnesel v daljavo, in prestrašeni opazovalec je takoj uganil, da ga bo kje na varnem raztrgal in požrl ali pa ga razkosal in dal svojim mladičem.

Prostrani svet kanarčku mahoma ni nič več ugajal in nehote se je spomnil svoje dobre gospodinje in svoje varne hišice. Čez nekaj časa si je šele upal varno polukati izmed vejevja, da bi dognal, kje je bil prej doma in kod bi se vrnil v domače zavetje. Toda ogledaval se je zaman. V svoji brezskrbnosti se je bil popolnoma zanesel na držnega prijatelja in z brezbržnim poletavanjem je bil zašel v neznano tujino.

A da so se ga poleg velikega strahu lotile tudi velike skrbi, to še ni bilo vse. Za kazen, da je kot nevajenec tako lahkomišlno sfrfotal v svet, je moral doživeti še dva najstrašnejša dogodka.

Bilo je že skoraj proti večeru. Med tem, ko bi se bil doma mirno lahko pripravil za spanje, ga je danes jelo skrbeti, kje in kako bo prenočil. Začel je izbirati veje in pri tem opravku je naključno nasetel na gnezdo s tremi mladiči. Starca se še nista bila vrnila. Pri pogledu na male tovariše si je vendar nekoliko oddahnil, ker se ni več čutil tako osamelega. Poletel je v gosto listje v bližini gnezda in sklenil, da si ta prostor izbere za nočejšnje prenočišče.

Toda kruto se je varal. Ko je od utrujenosti nekoliko zatisnil oči, ga nenadno predrami obupen krik iz gnezda. Kanarček se ozre in kaj zapazi? Poleg gnezda je čepela siva žival, stara mačka, ki je bila izsledila mladiče ter jih drugega za drugim požrla. Kanarčka ni zapazila, ker se je po svoji barvi prav malo ločil od bledezelenkastega listja. Domov prišedša starca sta našla gnezdo prazno in sta žalostna polestavala okrog njega ter zaman klicala svoje malčke. Naposled sta kriče odletela, kakor bi jih šla iskat kam drugam.

Naš žolti znanček je bil od tega prizora tako preplašen, da se ga je jel lotevati obup. Kdo ve, kakšne smrtne nevarnosti še preže nanj! Rad bi se bil hudoval nad drznim zvodnikom, ki ga je bil zvabil z doma, a naposled ga je vse eno moral zaradi njegovega žalostnega konca še celo pomilovati.

Da ne bo na prosti veji prenočevanje zanj varno, mu je bilo jasno. Toda kam? Plaho je poletel na bližnje drevo in tukaj mu je bila sreča mila. Že na prvi pogled je v deblu stare jablane zapazil ozko razpoklino, ozko sicer, a vendar toliko široko, da se je lahko splazil skozi njo in prišel v duplino. Čeprav pa se je že mračilo in je kmalu nastala noč, vendar dolgo ni mogel zaspati. Doživljaji današnjega dne so ga bili toliko razburili, da ga spanec ni hotel objeti.

Komaj pa je nekoliko zadremal, že ga neljubo prebudi prhutanje pred špranjo, kjer se prikaže debela, ostrokljunasta glava z velikimi in žarečimi očmi. Da je to skrajno krvoločna ujedna sova, kanarček seveda ni vedel; a da je nočna prikazen opasna njegovemu življenju, mu je bilo takoj jasno. Trepetaje se je stisnil v zadnji kotiček, in duplina mu je bila prava rešiteljica. Sova se je močno trudila doseči ptička, a ker je imela predebelo glavo, je bil ves njen trud zaman. Naposled je morala odleteti in si poiskati druge žive hrane.

Umljivo je, da kanarček vso noč ni zatisnil očesa. Šele drugi dan, ko je bilo solnce že visoko na nebu in so drugi ptički že veselo polestavali po drevju ter drobili vsak svojo pesemco, se je upal sirotek na plano. Pohitel je naglo na bližnjo streho, ker se je v bližini hiš

čutil najbolj varnega. In to je bila sreča zanj. Zapazili so ga namreč otroci, in ker se je bila po vasi že razširila novica, kdo je bil včeraj pobegnil, so šli novico brž naznanit kanarčkovi gospodinji. Kmalu je prihitela s ptičnico, jo odprto postavila na zvišen prostor, in ko je kanarček zapazil svojo varno kolibico s svežim zajtrkom, ni mnogo premišljal, kaj mu je storiti. Gospodinja je pazno zaprla vrata in vesela pohitela s potepenčkom domov.

Kanarčku ni nikdar več prišlo na um, da bi odšel po sicer toliko vabljevem, a zanj toliko nevarnem svetu.

Sveti Miklavž.

*Sveti Miklavž, ta sveti mož
z važnim korakom. skoz vas se sprehaja.
S palico v roki, na hrbtu koš,
vaškim otrokom darove razdaja.*

*Temu konjička in sladkih rozin,
onemu jabolk, medene potice;
tretjim spet knjižice lepe v spomin,
fovčke, piščalke in šmarne petice.*

*Sveti Miklavž, ti sveti mož,
kaj pa prinesel za dar si nama?
Leskovko tenko? — O, skrij jo v koš,
saj bova pridna, kot hoče mama!*

*Sveti Miklavž je šibo skrnil,
mama se tiho je v pest zasmejala.
Komaj pa vsak je darove dobil,
že za prvenstvo sta spet se zlasala ...*

Janko Samec.

FERDO JUVANEC:

Oba junaka.

Besede Josipa Stritarja.

Glasbeni prizorček.

(Soba. — Oče popravlja naramni koš ali kaj podobnega, ko plane sinček ves preplašen skozi vrata.)

Zmerno. Oče:

mf „Ka - ko si

Sin (preplašen):

spe-han, bled in plah! Kaj ti je, Ton-če? „O - če, strah, o - če,

Oče:

strah!“ „Kje pa si bil, o - trok, go - vo - ri!“

a tempo

acceller. *p*

Sin (sopihajoče):

„Tam, ve - ste, v Hu-dem bre-gu go - ri. Rde - če ja - go - de sem

vedno

bral, kar se pri - ka - že mi ži - val

hitrejš *f* *ff* *riten.*

rja - va zgo - raj, spo - daj be - la, pa ka - kor

a tempo *mf*

Oče:

Sin:

člo - vek je se - de - la.“ „U - še - sa dol - ga?“ „Da, ta-

Oče: Sin:

kó!“ „O - či de - be - le?“ „Pa ka - ko! Jaz gledam; kar po-ki-ma

Oče: Sin:

z gla-vo, pa sko - či.“ „Nad te?“ „Ne, v go-

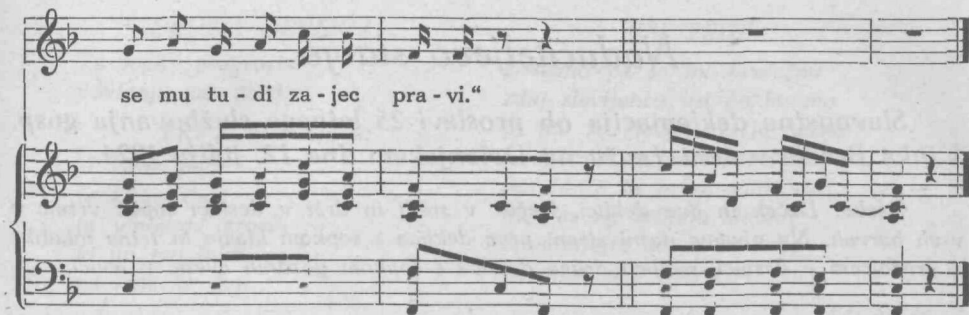
Oče: Sin:

šča-vo!“ „O - ba ju - naka, hajd na - zaj!“ „Jaz pra-vim, medved bil je,

Oče:

kaj?“ „Da, dol - go - u - hi in r - - ja - vi, ki

se mu tu - di za - jec pra - vi."

V tihí noči . . .

*V tihí noči, v sveti noči
angelci veseli
tja na zvezde, zlate zvezde
tího so zleteli . . .*

*»Lučke božje, svetle lučke,
pojdite zdaj z nami,
radi bi na črno zemljo,
a ne znamo sami . . .«*

*Pa so zvezdice za lučke
angelci si vzeli,
da so skozi noč in temo
k nam na svet zleteli . . .*

*Na drevescu tam zdaj zlate
zvezdice gorijo,
angelci pa zlato srečo
v srčeca delijo.*

Anica.

Nadučiteljevo slavlje.

Slavnostna deklamacija ob proslavi 25 letnega službovanja gosp. Vinka Brceta v Šent Janžu na Dolenjskem dne 12. julija 1924.

Osebe: Deček in dve deklici. Deček v sredi in drži v desnici šopek vrtnic v vseh barvah. Na njegovi desni strani prva deklica s šopkom klasja in trtne mladike z grozdčičem v desnici, na levi druga deklica s šopkom gozdnih cvetic v levici.

DEČEK:

Za našo občino šentjanško pomemben je današnji dan: let dvajsetpet že danes mine, odkar k nam v službo bil poslan gospod Brcé, naš nadučitelj, kot naše šole je voditelj. Kot tak pa ves čas neumorno za šolo delal je in dom, in ko še pod avstrijskim jarmom krivili so se drugi k tlom, zvest narodu in domovini on ni se klanjal pred tujčini. Vedoč, da le napredek splošen pomaga ljudstvu v boljše dni, povsod preganjal je nevednost, ki trla naše je ljudi, in šolarčki njegovi mali zavedni so možjé postali. Mi šolarji sedanji tudi dorastemo nekoč v možé in vsi hvaležni vedno bomo njegovi šoli, ki glavé nam bistri za življenje z ukom v korist nam in še poznim vnukom. Zato, naš nadučitelj dragi, v imenu vseh učencev zdaj vas zahvaljujem in vam kličem: Bog živi vas, vam zdravja daj, Bog vas ohrani let še mnogo, otroke vaše in soprogol!

PRVA DEKLICA:

Govoril si, deček, kot možl

DRUGA DEKLICA:

Prinesel si slavljenca rož...

PRVA DEKLICA:

ki značijo sladko veselje...

DRUGA DEKLICA:

in srečno izpolnjene želje.

DEČEK:

In kakor rož rdečih ta šopek žari, tako nam ljubezen zanj živo goril!

PRVA DEKLICA:

V imenu učencev govoril si ti, v imenu učenk pa se naj še medvé zahvaliva mu za nauke lepé ter srčno in dušno olikol!

DRUGA DEKLICA:

Zares smo dolžné mu zahvalo veliko.

DEČEK:

Gotovo, saj njemu vsekar telesni in dušni naš blagor je mar.

PRVA DEKLICA:

Zato pa ves čas, odkar je pri nas, se trudi skrbno z glavó in roko in kaže, uči, kako naš vaščan naj dela, živi, da boljša si stan in srečnejših dni dočakamo kdaj!

DEČEK:

Zato slavljenca ves okraj visoko ceni in spoštuje in danes v lepi slogi se odkritosrčno z njim raduje!

PRVA DEKLICA:

In hrib mu in plan pošilja ta dan pozdrav razigran.

DRUGA DEKLICA:

Ta šopek preprost
poklanja mu gozd.

PRVA DEKLICA:

A žitno polje
te klase zlaté
in vinograd grozd,
ki up naj budí
na lepe še dní!

VSI TRIJE:

Posebno pa se mi hvaležno
zdaj slavljencu vsi poklonimo
in mu to klasje, cvetje nežno
v spomin prijazen izročimo!
Sprejmite ta prěskromni dar,
mi vas ne zabimo nikdar!
Spominjajte še vi se nas,
pozdravljeni, Bog živi vas!

Fr. Rojec.

V službo domovine!

Tako bom v službi domovine:
Glavo veter naj obveje,
naj jo solnce zlato greje,
da bo jasen duh in čil.

Otrok zdrav pač vsem je mil!
K telovadbi in na gore,
rožnat sen do zlate zore,
a od zore pridno delo!

S tem me zdravje bo objelo,
duh krepak bo in telo.
Tak — pa v službo domovine,
da ji žarka sreča sine! —

Andrej Rapè.

Naša ura tika-taka . . .

Naša ura tika-taka
gre pravilnega koraka,
tika, tika brez prestanka,
taka, taka neugnanka.

Srčne nam utripe šteje,
niza jih v pravilne rede,
da iz njih koč mehke preje
celo dolgo večnost sprede . . .

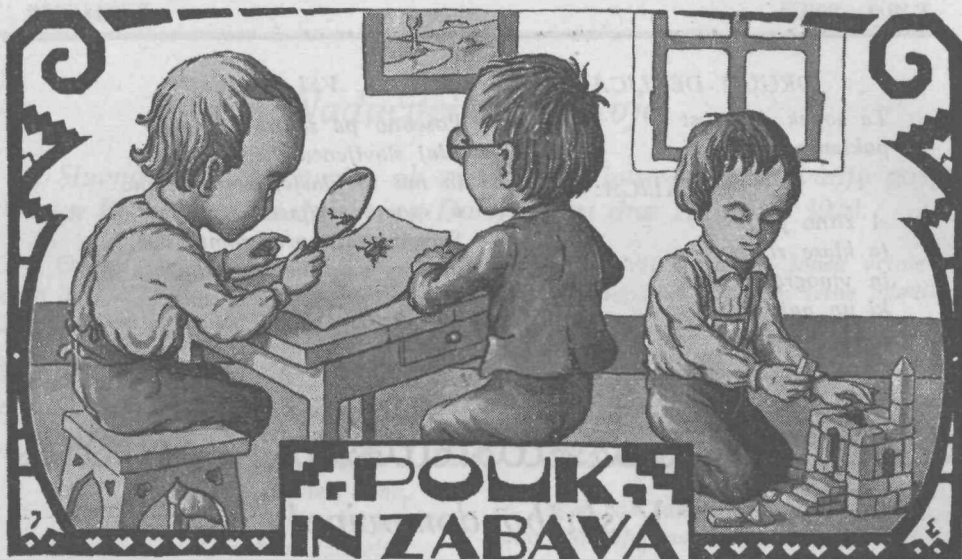
Plazi se po stropu, steni,
vsepovsod so prsti njeni,
trka rahlo na ušesa,
misel drami, srce stresá . . .

Ura bije —
v dušo vpije:
Čas minoli, čas minoli
več ne vrne se nikoli!

O, ta sraka, ki nam krade
zrna zlata, dneve mlade!

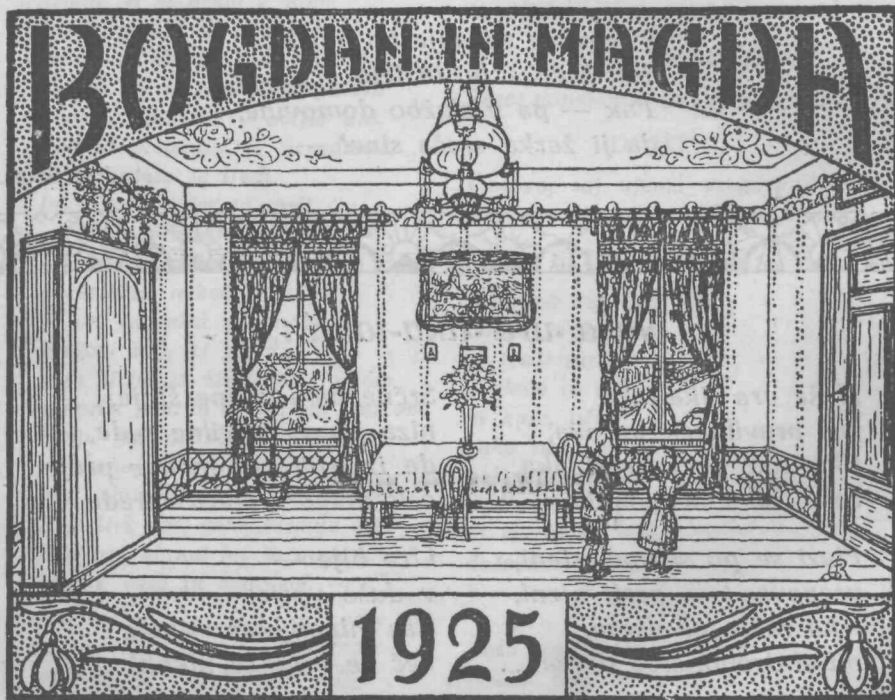
Gliša Koritnik.

Novoletna zastavica.

Priobčil Fr. Rojec.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Polarni zračni promet.

Kapetan H. Broonce, znani ameriški raziskovalec severnega tečaja, je objavil v časopisju pomorskega ministrstva Zedinjenih

držav velikopotezen načrt polarnega zračnega prometa. Zeppelinom se ni treba ozirati na nemirno morje, polarni led in močvirja, ki ovirajo parobrode, oziroma avtomobile. Edina zapreka, ki velja tudi zrako-

plovu, so visoki hribi, toda tem se je lahko izogniti. Kapetan Broonce pravi, da mora izkoristiti Amerika svoja letala za vzpostavitev rednega prometa z Evropo, oziroma z Daljnim Vzhodom. Letalo se lahko vedno drži smeri velikega kroga, t. j. najkrajše razdalje poljubnih dveh točk. — Zaradi tega lahko napravi Zeppelin 7223 km dolgo pot od Hamburga do Nomea na Aljaski v 60 urah. Druga prednost polarnega prometa je v tem, da lahko plovejo baloni v razmeroma neznatni višini nad morjem. To prištedi veliko množino dragega plina helija, katerega poraba nasprotno raste v večjih višavah. Polarni promet bi izredno skrčil tudi izgubo časa. Zdaj potrebuje potnik pri najboljših železniških, oziroma parobrodskih zvezah 30 dni od Amsterdama do Yokohame in 12 dni do S. Franciska. Polarni zrakoplov pa bo rabil 7 dni do S. Franciska in tudi 7 in pol dni, t. j. samo en teden, namesto dosedaj običajnega polnega meseca do Yokohame. — Kapetan Broonce predlaga dalje, naj se uredi ves promet s pomočjo 6 zrakoplovov po 150 tisoč kubičnih metrov obsega. Vsak bo lahko vzel na krov 100 potnikov in 10 tisoč kg pošte. Zrakoplovi naj potujejo vsakih pet dni v to in ono smer tekom vsega leta. Voznina do Yokohame bo samo za 50 odstotkov dražja nego prvi razred oceanskega parobroda, zato dospje potnik na cilj petkrat prej. Razentega bo treba prirediti velike delavnice za zrakoplove v Krasnojarsku in na otoku Dicksonu. S pomočjo srezžičnih Mooringovih jamborov bo lahko obvladala prva postaja vso Azijo in evropsko Rusijo, druga pa vso polarno deželo. Potem bo mogoče rešiti vsako ponesrečeno ladjo. Parobrodi, ki križarijo med Ameriko in Evropo, bodo lahko imeli popolnoma zanesljive podatke o megli in plavajočem ledu, ki je svoj čas zakrivil konec velikana »Titanica«. — Zdaj nedostopne arktične, oziroma antarktične dežele bo mogoče preiskati. Zrakoplov bo lahko nosil delavce in živila v svrhu izkoriščanja prirodnih bogastev kamorkoli. Šele takrat si bo človek lahko rekel, da resnično pozna in obvlada svojo zemljo.

Vreme.

Letošnja jesen je bila neprimerno ugodnejša od lanske. To se da v precejšnji meri ugotoviti s pomočjo števil. Toplota je bila sicer v prvi polovici jeseni ugodnejša, zakaj lani je znašala srednja temperatura septembra 14,0 °C, letos izkazuje september 16,8 °C. Oktober pa je imel lani srednjo toploto 12,9 °C, a letos le 10,4 °C. Tudi

november je bil letošnji hladnejši, zakaj najnižja temperatura tega meseca je znašala lani le 1,6 °C pod ničlo, letos pa 8,4 °C pod ničlo, in sicer dne 21. Še bolj pa se vidi razlika glede moče; preobilica moče, ki je značilna za našo jesen, letos ni nastopila. September je imel lani 154,7 mm padavin, letos pa le 115,3 mm — l. 1922. jih je imel 335 mm! — oktober lani 62,1 mm — kar je že izredno nizka množina za Ljubljano — letos pa tudi le 90,4 mm — l. 1922. 216 mm. Lanski november je dosegel višino s 404,5 mm dežja in snega, letošnji november je dosegel višino v obratni smeri, ker je dobil vsega skupaj samo 0,9 mm dežja in je imel 6. dne edini deževni dan. Bilo je sicer po par kapelj. Tako suh mesec je za Ljubljano sploh izredna redkost, za november pa še prav posebno. Prvi sneg je padel v Ljubljani lanske leto dne 18. novembra, letos ga še nismo dobili v ravnini, pobelil pa je neznatno hribe v okolici, v južnovzhodni Sloveniji pa tudi ravan v dneh okrog 17. novembra.

Čarovnik brez čarovnije. (Vincenzo Monti.)

V nekem italijanskem mestu je bila v navadi bikoborba, ki se je vršila vsako leto. Na take bikoborbe je prihajalo mnogo ljudi od blizu in daleč.

Nekoč so poslali v boj bika, ki je bil posebno divji. Po navadi je smel vstopiti v ograjeni prostor vsak, ki se je hotel boriti z njim. Toda tedaj si tega ni upal nihče. Pač pa se je upalo naskočiti bika več psov, ki jih je pa bik vse vrgel v zrak in potem razmesaril.

Končno pa stopi na bojišče preprost kmet ter se postavi pred bika. Vsi so se čudili in pričakovali, kaj bo. Kmet se približa živali in boža bika, ki je bil hipoma krotek kakor jagnje. Lizal je celo roko, ki ga je gladila. Vsi so strmeli nad takim čudom. Potem pa so pričeli tako močno ploskati z rokami, da se je čulo do neba.

Tedaj pa se naglo vzdigne neki mož in zakriči: »Ta človek je čarovnik!« — »Čarovnik!« — ponavljajo drugi za njim. »Na grmado z njim!« kriče od vseh strani.

Predsednik bikoborbe, ki je bil tudi mnemja, da mora tak čudež biti v zvezi le s peklenščkom, je dal kmeta zapreti.

Ko je ubogi kmet vprašal, zakaj ga kaznujejo, so mu rekli: »Zato, ker si čarovnik! Obesimo te in sežgemo!«

»Kakšen čarovnik sem? Kaj se vam sanja? Ali ne veste, da je spoznal bik, ki sem ga božal, v meni le svojega gospođarja?«

Prevela M. B.

Spoštovani gospod Doropoljski!

Spisal sem nekaj pesemc in pravljic. Ker mi pa jako ugaja »Zvonček«, Vam bom večkrat poslal kak svoj spis in me bo prav veselilo, ako ga boste priobčili v svojem kotičku.

Najprej Vam pošiljam svojo prvo pesem.

V zimskih večerih.

Dedek na zapečku
nam pravljice pravi
o pogumnih škrtatih,
o čarobnih vilah;
o pogumnih škrtatih,
ki v dolinah svojih
z rudami se bavijo
in za nas jih hranijo.

In če od otrok kateri
v gozdu najde palčke,
ta gotovo v polni meri
z zlatom obložen je.
Pravi nam o vilah,
ki v potokih svojih
dan na dan se kopljejo,
lase češejo si zlate.

In če kdo slučajno
v zmoti tja zaide,
zlate vile ga gotovo
oškrope z vodico.
Dolgo, dolgo dedek
pravi nam, razlaga,
dokler ne zadremlje,
sladko ne zaspava.

Drago Škrilavčev.

Odgovor:

Ljubi Drago!

Ej, ljubi dedek, kako preprosta, pa vendar zanimiva je Tvoja beseda! O vilah in škrtatih govoriš, dokler ne poide Tvojim pravljicam tanka nit. Sladko spančkaj!

Lahko noč! (Pazili bomo, da se nam ne prekucneš z zapečkal!)

Dragi g. Doropoljski!

Prosim Vas, da me sprejmete v krog kotičkarjev. Hodim v I. realno gimnazijo. Najrajši čitam planinsko pripovedko o Kekcu. Ugaja mi pa tudi lanska pripovedka »Ratko Lipovec«. Na »Zvonček« sem naročen že drugo leto. »Zvonček« sem dal vezati. Računal mi je knjigovezec samo 10 Din. Prosim, priobčite to pismo v svojem kotičku!

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Petrič,

učenec I.c razreda realne gimnazije.

Odgovor:

Ljubi Ernest!

Menda ga ni med nami, ki bi ne bil zadržan ob čitanju Kekčevih doživljajev. Kekec se mi zdi zgled pogumnega, zavestnega, preudarnega in srčnega našega človeka, ki mu ni nobena težava prevelika. da bi je ne premagala njegova volja in njegova neustrašena odločnost. Kako daleč so od Kekca naši jokavci!

Vesespoštovani gosp. Doropoljski!

Prosim, sprejmite tudi mene med svoje kotičkarje! Učenka sem V. razreda sedemrazredne osnovne šole v Hrastniku. Naročena sem prvo leto na »Zvonček«. Rada čitam o Kekcu, najbolj mi pa ugaja Vaš cenjeni kotiček.

Prosim Vas, ako bi priobčili tudi to pismo poleg drugih.

Vljudno Vas pozdravlja

Štefka Tuškova,

učenka V. raz. v Hrastniku.

Odgovor:

Ljuba Štefkal

Evo Ti — Tvoje pisemce je v kotičku, toda na uho Ti povem, da sem moral v njem popraviti dve slovniški napaki, ki bi jih učenka V. razreda ne smela napraviti. Mogoče je, da si bila malo raztresena, ker si mi pisala prvo pismo. Drugo bo gotovo brez napake. Pogum velja!

Dragi g. Doropoljski!

Jako so me razveselili spisi v »Zvončku«. Tudi jaz želim olepšati »Zvonček« s pesemco v čast sv. Štefanu, prvemu mučenca za Jezusovo vero. Kdo bi mi zameril, če kaj napravim v čast svojemu patronu, ki me že 14 let štiti pred hudobnim duhom! Prosim, postavite moje pismeno darilce na primeren prostor v »Zvončku«.

Pesem k sv. Štefanu.

Ko je sv. Duh na svet prišel,
je od apostolov strah odšel,
spreobrnili so ljudi toliko,
da je učencikov zmanjkalo.
Apostoli so se pogovorili
in dijakone izvolili.
Jako goreč je Štefan bil,
ker ga je sv. Duh razsvetil.
Judom grehe je našteval,
spokoriti se veleval,
če pa ne,
jim v bodoče bo gorjel!
Judje se niso hoteli spokoriti,
ampak sklenili so Štefana umoriti.
Iz mesta so ga pahnili,
ubijalci so za njim lomastili,
oblačila so Savlu položili,
da bi lože Štefana umorili.
Kamenje so v njega metali,
da bi ga s tem pokončali,
pa sv. Štefan se ni smrti bal,
saj se mu je Jezus prikazal.
Ko je smrt prestal,
je dušo Bogu dal.
Štefan je umrl gotovo
pred smrtjo Jakobovo.
Šv. Jakob je 63. leta umrl,
ko mu je meč vrat predrl.
Da je sv. Štefan umrl pred smrtjo
Jakobovo,
nam priča to:
sv. Štefana kličemo prvega,
ki je življenje dal zavoljo Jezusa.

Presrečno Vas pozdravlja

Štefan Ogrizek

v Čačavasi, Kostrivnica, pošta Podplat.

Odgovor:

Ljubi Štefan!

Lepo hvalnico si zapel svojemu patronu, ki Te že — kakor praviš — 14 let štiti pred hudobnim duhom! Le priporočaj se svojemu nebeškemu zaščitniku, a vendar moraš tudi po lastni volji živeti pošteno in krepostno, da boš imel sam vsaj malo za sluzenja!

Dragi g. Doropoljski!

Jaz sem naročen na »Zvonček« prvo leto zato, ker smo v Jugoslaviji šele pol drugo leto. Prej smo bili na Goriškem. Pa Italijani so nas zapodili. Sedaj smo na Skaručni. Jaz hodim v tretji razred. »Zvonček« čitam jako rad. Posebno mi ugaja tisti prefrigani Kekec. Če bi bili vsi fantje tako korajžni, kakor je Kekec, bi šli na Goriško in bi zapodili vse Italijane v njihovo Italijo — polento jest! Kako bi bilo lepo!

Prosim Vas, če bi dali moje pismo v svoj kotiček.

Sedaj Vas pa srčno pozdravlja

Vojko Arigler,

učenec 3. razr. osn. šole na Skaručni.

Odgovor:

Ljubi Vojko!

Res jel! Vsi fantje bi morali biti tako pogumni in neustrašni, kakor je Kekec, pa bi našim sovražnikom kmalu pokazali zobe in pesti. Ne smemo se samo cmeriti in zdihovati kakor mile Jere, naši neprijatelji pa se nam smejejo in žanjejo sadove našega truda in znoja.

KOTIČKOV ZABAVNIK.

Prebrisani Ivo.

Mati: Ravnokar je še bil na mizi kos kolača. Kdo ga je vzel?

Ivo: Dal sem ga lačnemu dečku.

Mati: Prav tako! Kdo pa je bil ta lačni deček?

Ivo (malo pomisli): Ta lačni deček sem bil — jaz!

Ivo (očetu): Kaj bi dal, ko bi bil jaz tvoj oče!

Oče: Pa zakaj?

Ivo: Ko bi bil jaz tvoj oče, bi ti takoj kupil lep avtomobil.

Oče: A da sem jaz tvoj sin, bi te ne prestano vozil v tem lepem avtomobilu.

V XXVI. leto.

Za nami je prvo daljše razdobje — dvajsetpet let — in »Zvonček« nastopa danes pot še lepši in še boljši bodočnosti nasproti.

Doslej smo učili in razveseljevali mladino, zakaj oboje — učenje in veselje — je delež mladosti, ki je najlepša doba vsakega človeškega življenja.

Tudi poslej se hočemo ravnati po istem pravcu, ki je tako jasno izražen v vseh dosedanjih letnikih in ki je našemu listu pridobil toliko čitateljev in prijateljev.

Kadar učimo, nismo usiljivi, suhoparni in odurni, ker nečemo s poukom nikogar odbijati od sebe in nečemo nikomur knjige priskutiti in osovražiti. Lepa knjiga naj ne zbuja v otroku strahu in bojazni, temveč ga naj vabi k sebi kot njegova resnična, plemenita in odkrito srčna prijateljica.

Taka knjiga je bil in ostane naši mladini »Zvonček«.

Veselje ne bodi nebrzdano, da se ne izpremeni v sitovost in ne-tečnost; veselje bodi iskreno, prestrčno, polno dobre volje, šale, dovtipa in smeha, da se dviga lepota in vedrost mladosti do one stopnje, ki je vsakemu mila in draga. Kadar se nagnejo mlada leta v zrelejšo dobo, ostani vsakemu od vas spomin na mladost najradostnejše čustvo srca in duše! Mladost mine, a spomin nanjo nam ostane vedno svež in se nikoli ne postara.

Takemu veselju je služil in bo služil naš »Zvonček«.

Ustrezali bomo torej tudi v bodoče vsemu, kar je dobro, lepo in koristno, in o čemer smo prepričani, da je za vzgojo in pouk naše mladine potrebno. Z vsemi svojimi močmi hočemo prispevati k zakladnici vrlin in kreposti, ki naj iz nje črpa naša mladina moč telesa in lepoto duše, da bo ta naša mladina svoji domovini in svojemu narodu bramba, ponos in čast.

Naša Jugoslavija hoče in potrebuje delavnih, zavednih, krepostnih in za vsako žrtev vedno pripravljenih ponosnih državljanov, zato bomo mladino vzgajali v domoljubnem in državnem duhu tudi v tem letu!

Končno prosimo vse dosedanje naročnike, naj nam ostanejo zvesti v XXVI. letu in naj nam pridobe mnogo novih prijateljev in naročnikov.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO.

